

Opasraportti

HuTK - Saamen kieli (2020 - 2021)

Yliopiston opinto-opas lukuvuodelle 2020-2021 on julkaistu osoitteessa <https://opas.peppi oulu.fi>.

Pepin opinto-oppaasta löytyy koulutusten, opetussuunnitelmien ja opintojaksojen kuvaukset ja niiden toteutusten ajat ja paikat. Opintojaksoille ilmoittaudutaan edelleen oodissa.

Mikäli sinulla on kysyttävää oppaalla olevista tiedoista, ota yhteyttä kyseisen koulutusalan koulutuksen lähipalveluihin <https://www oulu.fi/opiskelijalle/koulutuksen-lahipalvelut>.

Saamen kieli – Sámeigiella – Sámikielâ

Osoite: Giellagas-instituutti / Saamen kieli, PL 1000, 90014 Oulun yliopisto

#ujuhus: Giellagas-instituutta / Sámeigiella, PB 1000, 90014 Oulu universitehta

#ujottâs: Giellagas-instituut / Sámekiella, PL 1000, 90014 Oulu ollâopâttâh

Puhelin / Telefovdna / puhelin: yliopistonlehtori / universitehtalektor / ollâopâttuvlehtor +358 29 448 3486

Sähköposti: Henkilökunnan sähköpostiosoitteet noudattavat muotoa etunimi.sukunimi@oulu.fi

Šlea#gaboasta: Bargiid šlea#gaboasta#ujuhusat leat hámis ovdanamma.sohkanamma@oulu.fi

Šle#gâpostâ: Pargeei šle#gâpostâ#ujottâsâh láá häämist ovdânommâ.suhânommâ@oulu.fi

www-sivut / www-siiddut / www-siij#oh: <http://www oulu.fi/giellagas/>

Saamen kielen oppiaineessa on kolme linjaa, pohjoissaame, inarinsaame ja koltansaame. Alla annetaan ensin yleistä tietoa oppiaineesta ja sen jälkeen tarkempaa tietoa pohjoissaamen, inarinsaamen ja koltansaamen linjoista.

Opiskelu-oikeus ja opintojen aloittaminen

Saamen kielet (pohjoissaame, inarinsaame ja koltansaame) ovat kielten ja kirjallisuuden tutkinto-ohjelman pääaineita. Ne muodostavat yhden hakukohteen, mutta ovat omia pääaineitaan. Pääainevalinta tehdään jo hakuvaiheessa.

Tutkinto-ohjelman opiskelu-oikeuden voi saada lähettämällä hakemuksen Opintopolku-järjestelmän kautta ja osallistumalla kevään valintakokeeseen. Humanistisen tiedekunnan opiskelija voi saada pääaine-oikeuden myös suorittamalla sivuaineena pohjois-, inarin- tai koltansaamen perusopinnot vähintään arvosanalla 3 ja anomalla tiedekunnalta pääaineen vaihto-oikeutta. Muiden tiedekuntien opiskelijat hakevat opiskelu-oikeutta siirto-opiskelijavalinnassa.

Oppiainekohtaisia käytännön ohjeita

Syyslukukauden alussa järjestetään uusien opiskelijoiden ja Giellagas-instituutin työntekijöiden yhteinen tutustumis- ja tiedotustilaisuus. Opiskelijat tekevät ensimmäisen lukukauden aikana henkilökohtaisen opintosuunnitelman (HOPS). HOPSin tekemisen tueksi jokaisen opiskelijan kanssa sovitaan erillinen aika, jolloin on mahdollista keskustella omaopettajan kanssa opintoasioista. Hän neuvoo opiskelijoita tutkintojen suorittamiseen, opintojen etenemiseen sekä sivuainevalintoihin liittyvissä kysymyksissä sekä työharjoittelusasioissa.

Saamen kieli pääaineena

Saamen kieli on humanistinen tieteenala, jonka opetuksessa ja tutkimuksessa otetaan huomioon kielen rakenne ja käyttö, kirjoitettu ja puhuttu kieli, kielenhuolto sekä kielen variaatio ja kehittyminen. Opetus järjestetään pohjoissaameksi, inarinsaameksi tai koltansaameksi ja suomeksi sen mukaan, minkä linjan opiskelija valitsee. Pohjoissaamen linja on tarkoitettu äidinkielisille puhujille ja muille, joilla on hyvä pohjoissaamen kielen taito. Tiedot inarinsaamenkielisen ja koltansaamenkielisen linjojen vaatimuksista löytyvät tuonnempaa otsikon "Inarinsaame" ja "Koltansaame" alta. Saamen kielen oppiaineen tavoitteena on kouluttaa kielenosaajia saamelaisen yhteiskunnan tarpeisiin. Valmistuneet opiskelijat työskentelevät muun muassa opettajina, tutkijoina, kääntäjinä, kielenhuollon ja kieliteknologian asiantuntijoina sekä saamenkielisessä mediassa ja hallintotehtävissä. Saamen kielen opiskelu, oman tutkimuksen tekeminen ja työelämään tutustuminen lisäävät opiskelijoiden mahdollisuuksia päästä valmistumisen

jälkeen opintoja vastaavaan työhön. Kandidaatin- ja maisterintutkintojen suorittaminen kestää noin viisi vuotta. Kandidaatintutkinnon suoritus aika on yleensä kolme vuotta ja maisterintutkinnon suorittamisaika kaksi vuotta. Saamen kielen opintoja voi jatkaa aina tohtorintutkintoon asti.

Saamen kieli sivuaineena

Saamen kielen perusopinnot 25 op

Pohjoissaamen kielen linjan sivuaineopinnot edellyttävät äidinkielistä kielitaitoa tai muuten hyviä saamen kielen taitoja. Opiskelijoiden, jotka haluavat opiskella pohjoissaamea tai koltansaamea sivuaineena, on osallistuttava lähtötasokokeeseen. Pohjoissaamen lähtötasokoe on vuosittain järjestettävän valintakokeen kaltainen. Seuraava koltansaamen lähtötasokoe järjestetään keväällä 2022. Se vastaa sisällöltään koltansaamen valintakoetta. Inarinsaamen linjan sivuaineopintojen aloittaminen ei edellytä inarinsaamen kielen osaamista. Sivuaaineena saamen kielen perusopinnot opiskelevat suorittavat myös Yleisen kielitieteen ja fonetiikan peruskurssin 694959Y, 5 op.

Sivuainevalinnat

Aineenopettajiksi opiskelevat suorittavat pakollisina sivuaineina kirjallisuuden perusopinnot (25 op), saamelaisen kulttuurin perusopinnot (25 op), viestintäopinnot (5 op) sekä aineenopettajan pedagogiset opinnot (60 op). Ne saamen kielen opiskelijat, jotka eivät opiskele aineenopettajiksi, voivat valita sivuaineensa vapaasti. Sivuaaineopintojen avulla jokaisella opiskelijalla on mahdollisuus rakentaa omannäköisensä tutkinto. Saamen kielen opiskelijalle sopivia sivuaineita ovat esimerkiksi saamelainen kulttuuri, suomen kieli, suomen kieli toisena ja vieraana kielenä, muut saamen kielet ja suomen sukulaiskielet, muut vieraat kielet, kirjallisuus, informaatiotutkimus sekä yhteiskuntatieteet. Yleinen kielitiede on hyödyllinen sivuaine varsinkin niille, jotka ovat kiinnostuneita tutkijan työstä.

Saamen kielen aineenopettajakoulutus

Saamen kielen aineenopettajiksi haluavat suorittavat saamen kielen opintojen lisäksi sivuaineina saamelaisen kirjallisuuden perusopinnot (25 op), saamelaisen kulttuurin perusopinnot (25 op), viestintäopinnot (5 op) sekä aineenopettajan pedagogiset opinnot (60 op). Opettajan pedagogiset opinnot kuuluvat maisterintutkintoon. Aineenopettajaopintojen teoreettinen osuus suoritetaan Oulussa, mutta opetusharjoittelun ensimmäinen osa suoritetaan Oulussa ja toinen osa pohjoisessa. Saamen kielen aineenopettajakoulutuksen vastuuhenkilönä on yliopistonlehtori Marjatta Jomppanen (HUM344, puh. 029 448 3486), jolta voi kysyä lisätietoja.

Opiskelujärjestys

Perusopinnot suoritetaan ensimmäisen lukuvuoden aikana, aineopinnot toisen ja kolmannen sekä syventävät opinnot neljännen ja viidennen lukuvuoden aikana. Perusopinnot tulee olla suoritettu vähintään arvosanalla kolme, jotta pääsee aloittamaan aineopinnot. Perusopinnot ja aineopinnot arvostellaan opintojen arvosanojen keskiarvon perusteella. Kandidaatintutkintoman sekä perus- ja aineopinnot tulee olla suoritettuna vähintään arvosanalla 3, jotta pääsee aloittamaan syventävät opinnot. Syventävät opinnot arvostellaan opintojen arvosanojen keskiarvon perusteella.

Opetusohjelma

Opetusohjelma julkaistaan lukuvuoden alussa (elokuussa) WebOodissa. Tiedote on nähtävillä myös Giellagas-instituutin verkkosivuilla ”ajankohtaiset”. Opintojen kuvauksessa mainitut periodit 1 ja 2 ovat syyslukukaudella ja periodit 3 ja 4 puolestaan kevätlukukaudella.

Tentit ja niihin ilmoittautuminen

Perus- ja aineopinnoissa on enimmäkseen luento- ja harjoituskursseja, joihin yleensä kuuluu tentin tekeminen. Kurssien suorittamistavat vaihtelevat, ja luentotenttien lisäksi muun muassa esseet, luentopäiväkirjat ja kirjatentit ovat mahdollisia. Aineopinnot ja syventävien opintojen valinnaiskurssit voi suorittaa kirjatenteillä tai esseillä. Tenttimuotoja ovat luentotentti, yleinen tentti ja sähköinen tentti (<https://www oulu.fi/yliopisto/node/35201>) Tenttitulokset tulevat WebOodiin.

Studerenvuoigatvuohta ja oahpuid álggaheapmi

Váldoávnnasvuoigatvuohta sáhtta oázžut go ohcá oahppoávdnasii gi#á oktasášozus ja oassálastá válljeniskosii. Oulu universitehta studeanta sáhtta oázžut váldoávnnasvuoigatvuohta maiddá dalle go #a#aha sámegeiela vuo##o- ja ávnnasoahpuid unnimustá árvosániin 3 ja ohcá die#agottis vuoigatvuohta molsut váldoávdnasa.

Oahppoávdnasa geavtlaš rávvagat

#ak#alohkanbaji álggus ordnejuvvo o##a studeantaid ja instituhta bargiid oktasáš oahpásmuvvan- ja die#ihandilálašvuohta. Oahppit #áallet vuosttas lohkanbaji áigge persovnnalaš oahppoplánaid (POP). Daid gie#ahallama várás sohppojuvvo juohke studentii sierra áigi, goas lea vejolaš ságastallat ovttas universitehtalektoriin dárkilabbot gažaldagain, mat laktásit oahpuide. Son rávve buot studeantaid gažaldagain, mat laktásit dutkosa #a#aheapmái, oalgeávdnasválljejumiide ja oahpuid ovdáneapmái. Son rávve oahppiid maid bargohárjehallama áššiin.

Geah#astat oahppoávdnasii Sámegeiella váldoávnnasin

Sámegiela dutkan lea humanisttalaš die#asuorgi ja dan oahpahusas ja dutkamis váldojuvvojit vuhtii giela ráhkadus ja geavaheapmi, hállon ja #állon giella, giellagáhtten, giela variašuvdna ja giela gárggiidahttin. Oahpahus lea davvisámegiellii, nuortalašgiellii dahje anárašgiellii ja suomagiellii dan mielde man linnjá studeanta vállje. Davvisámegiela ja nuortalašgiela linnjájat leat dárkkuhuvvon eatnigielaigiidda ja daidda, geain lea hui buorre giellamáhttu. Die#ut anárašgiela linnjá gáibádusain gávdnojit duobbelis bajil#állaga "Inarinsaame" vuolde. Sámegiela oahppoávdnasa ulbmilin lea skuvlet giella#ehpiid sámeservodaga dárbbuide. Oahpuin geargan oahppit barget omd. oahpaheaddjin ja dutkin, sámegiela mediain ja hálddabus bargguin, jorgaleami, giellagáhttema ja giellateknologiija áššedovdin. Sámegiela studeren, ieh#anas dutkamuša dahkan ja bargoeallimii oahpásmuvvan lasihit studeantta vejolašvuo#aid beassat válmmaštuvvama ma##á oahpu vástideaddji bargui. Kandidáhta- ja magisttardutkosa #a#aheapmi bistá oktiibuot sullii vihtta jagi. Kandidáhtadutkosa #a#ahanáigi lea dábála##at golbma jagi ja magisttardutkosa #a#ahanáigi guokte jagi. Sámegiela oahpuid sáhtta joatkit gitta doavttirgrá#a rádjai.

Sámegiella oalgeávnnsin

Sámegiela vuo##oahput 25 o#

Davvisámegiela ja nuortalašgiela linnjáiid oalgeávnnsaoahppiin gáibiduvvo sámegiela eatnigiel máhttu dahje mu#ui hui buorre sámegiela máhttu. Dat studeanttat, geat háliidit lohkat sámegiela oalgeávnnsin davvisámegiela dahje nuortalašgiela linnjás, galget oassálastit vuolggadásseiskosii. Vuolggadásseiskkus sulastahtta válljeniskosa, mii ordnejuvvo davvisámegiela juohke jagi ja nuortalašgiela juohke nuppi jagi. Anárašgiela linnjá oalgeávnnsaoahppiin ii gáibiduvvo anárašgiela máhttu ovdal oahpuid álgima.

Oalgeávdnasiid válljen

Studeanttat geat ohcet ávnnsaoahpaheaddjiid skuvlejupmái, #a#ahit bákolaš oalgeávnnsin girjjálašvuo#a vuo##oahpuid (25 o#), sámiiid kultuvrra vuo##oahpuid (25 o#), hállankommunikašuvnna oahpuid (5 o#) ja ávnnsaoahpaheaddji pedagogalaš oahpuid (60 o#).

Sámegiela studeanttat, geat eai loga oahpaheaddjin, sáhttet válljet oalgeávdnasiid friddja. lešgu#ege studeantta dutkkus šaddáge iešgu#etláganin aiddo oalgeávdnasiid válljejuimi geažil. Heivvolaš oalgeávdnasat leat ee. sámiiid kultuvrra, suomagiella, suomagiella nubbin giellan dahje vierrogiellan, eará sámegiela ja suomagiela fuolkegiela, vierrogiela, girjjálašvuohta, informašuvnadutkamuš ja servodatfágat. Almmolaš gielladie#a lea maid anolaš oalgeávnns, erenomážit daidda geaid geasuha dutki bargu.

Sámegiela ávnnsaoahpaheaddjiid skuvlejupmi

Dat studeanttat, geat háliidit lohkat sámegiela ávnnsaoahpaheaddjin, #a#ahit sámegiela lassin oalgeávnnsin girjjálašvuo#a vuo##oahpuid (25 o#), sámiiid kultuvrra vuo##oahpuid (25 o#), hállankommunikašuvnna oahpuid (5 o#) ja ávnnsaoahpaheaddji pedagogalaš oahpuid (60 o#). Oahpaheaddji pedagogalaš oahput gullet magisttardutkosii. Ávnnsaoahpaheaddjiid skuvlejumi teorehtalaš oahput #a#ahuvvojit Oulus ja oassi oahpahushárjehallamis davvin. Sámegiela ávnnsaoahpaheaddjiid skuvlejumi vástuolmmožin doaimá universitehtalektor Marjatta Jomppanen (HUM344, tel 029 448 3486), geas sáhtta jearrat lassedie#uid.

Studerenortnet

Vuo##oahput #a#ahuvvojit vuosttas lohkanjagi áiggi, ávnnsaoahput nuppi ja goalmmát ja #iek#udeaddji oahput njealját ja vi#át lohkanjagi áigge. Vuo##oahput galget leat #a#ahuvvon unnimustá árvosániin 3 ovdalge sáhtta álggahit ávnnsaoahpuid. Vuo##oahput ja ávnnsaoahput árvvoštallojuvvojit oahpuid árvosániid gaskaárvvu mielde. Kandidáhtadutkamuš ja vuo##o- ja ávnnsaoahput galget leat #a#ahuvvon unnimustá árvosániin 3 ovdalge beassá álggahit #iek#udeaddji oahpuid. #iek#udeaddji oahput árvvoštallojuvvojit oahpuid árvosániid gaskaárvvu mielde.

Oahpahusprográmma

Oahpahusprográmma ilbmá juohke lohkanjagi álggus (borgemánus) WebOodii. Die#áhus lea oaidnimis maid instituhta www-siidduin: studeret/áigeguovdil. Oahpuid govvdusaid oktavuo#as máinnašuvvon periodat 1 ja 2 leat #ak#alohkanbajis ja periodat 3 ja 4 ges gi##alohkanbajis.

Tenttet ja daidda almmuheapmi

Vuo##o- ja ávnnsaoahpuin leat eanaš logaldat- ja hárjehuskurssat ja daidda dábála##at gullá tentte #a#aheapmi. #a#ahanvuogit molsašuddet kurssaid mielde ja tenttiid lassin esseat, logaldatbeaivegirjjit ja girjetenttet leat vejola##at. Ávnnsaoahpuide ja #iek#udeaddji oahpuide gullet váljakurssat ja daid sáhtta #a#ahit girjetenten dahje essean.

Tentenvuogit leat logadallantente, dábálaš tente ja elektrovnnalaš tente (<https://www oulu.fi/yliopisto/node/35201>). Tentebotusat leat oaidnimis elektrovnnalaš registaris WebOodis.

Davvisámegiela linnjá / Pohjoissaamen linja

Vuo##oahput / Perusopinnot, 25 o#:

683462Y Persovnnalaš oahppolána / HOPS – henkilökohtainen opintosuunnitelma I, 0 o#

683407P Sojahanoahppa / Taivutusoppi, 5 o#

683520P Sátneráhkadeapmi / Sananmuodostusoppi, 5 o#

683521P #állin I / Kirjoittaminen I, 5 o#

683522P Jorgaleapmi I / Kääntäminen I, 5 o# 683516P Cealkkaoahppa / Pohjoissaamen lauseoppi, 5 o#

Ávnnasoahput / Aineopinnot, 45 o#:

683463Y Persovnnalaš oahppoplána / HOPS – henkilökohtainen opintosuunnitelma II, 0 o#

683489A Sámi girjjálašvuohta / Saamelainen kirjallisuus, 5 o#

683523A Jorgaleapmi II / Kääntäminen II, 5 o#

683524A Sátnerádju / Sanasto, 5 o#

683525A #állin II / Kirjoittaminen II, 5 o#

683515A Jietnadataoahppa / Äänneoppi, 5 o#

683527A Gielaid áitatvulošvuohta ja ealáskahttin / Kielten uhanalaisuus ja elvyttäminen, 5 o#

683420A Kandidáhtadutkamuš / Kandidaatintutkielma, 10 o#

683430A Maturitehta (kandidáhtadutkkus) / Kypsyysnäyte (kandidaatintutkinto), 0 o#

683450A Váljaoahput unnimustá / Valinnaisia opintojaksoja vähintään 5 o#

683421A Bargoeallimii oahpásmuvvan (váljaoahppu) / Tutustuminen työelämään (valinnainen), 6–8 o#

#iek#udeaddji oahput / Syventävät opinnot, 60 o#:

683465Y Persovnnalaš oahppoplána / HOPS – henkilökohtainen opintosuunnitelma III, 0 o#

683422S Eará sámegiella / Muu saamen kieli, 5 o#

683517S Láidehus sámegiella giellahistorjái ja eará sámegielaide/

Johdatus saamen kielihistoriaan ja saamen kieliin 5 o#

683529S Giellagáhtten / Kielenhuolto, 5 o#

683429S Váljaoahput / Valinnaiset kurssit, 10 o#

683518S Graduseminára / Graduseminaari, 0 o#

683519S Pro gradu -dutkanuš / Pro gradu -tutkielma, 30 o#

683431S Maturitehta (magistardutkkus) / Kypsyysnäyte (maisterintutkinto), 0 o#

Inarinsaamen linja

Opiskelu oikeus ja opintojen aloittaminen

Pääaineoikeuden voi saada hakemalla opiskelijaksi oppiaineeseen inarinsaamen linjalle kevään yhteishaussa sekä osallistumalla valintakokeeseen. Inarinsaame on vapaasti valittava sivuaine, johon kuuluvista kursseista voi muodostaa perusopinnot 25 op ja aineopinnot 35 op, tai perusopinnoista voi suorittaa yksittäisiä kursseja. Se sopii sivuaineeksi esimerkiksi saamelaisen kulttuurin, pohjoissaamen kielen, suomen kielen, vieraiden kielten, historiatieteiden ja informaatiotutkimuksen opiskelijoille kuten myös luokanopettajaksi opiskeleville. Oulun yliopiston opiskelija voi saada pääaineoikeuden myös suorittamalla inarinsaamen perus- ja aineopinnot vähintään arvosanalla 3 ja hakemalla tiedekunnalta pääaineen vaihto-oikeutta. Tiedustelut ja vapaamuotoiset hakemukset inarinsaamen sivuaineopintoihin voi lähettää yliopisto-opettaja Mervi Sistoselle (mervi.sistonen@oulu.fi, puh. 050 574 9280).

Opintoneuvonta

Syyslukukauden alussa järjestetään uusien opiskelijoiden ja Giellagas-instituutin henkilökunnan yhteinen tiedotus- ja tutustumistilaisuus. Opiskelijat laativat ensimmäisen lukukauden aikana ensimmäisen henkilökohtaisen opintosuunnitelmansa (HOPS). Sen tekemistä varten jokaisen opiskelijan kanssa sovitaan erillinen aika, jolloin on mahdollisuus keskustella tarkemmin opintoasioista omaopettajan kanssa. Hän neuvoo opiskelijoita tutkinnon suorittamiseen, opintojen etenemiseen sekä sivuainevalintoihin liittyvissä kysymyksissä. Omaopettaja on yliopisto-opettaja Mervi Sistonen (mervi.sistonen@oulu.fi, puh. 050 574 9280).

Opintojensa aikana opiskelijat laativat yhteensä kolme henkilökohtaista opintosuunnitelmaa: ensimmäisen lisäksi laaditaan vielä kaksi suunnitelmaa, joista toinen kuuluu kandidaatintutkintoon ja toinen maisterintutkintoon.

Henkilökohtaisten opintosuunnitelmien tekemisestä ei saa opintopisteitä, mutta niistä tulee merkintä opintorekisteriin.

Katsaus oppiaineeseen

Inarinsaamen kielen opetus ja tutkimus alkoi Oulun yliopistossa vuonna 2000, jolloin inarinsaamesta tuli sivuaine.

Vuonna 2011 inarinsaamesta tuli itsenäinen maisterin tutkintoon johtava linja saamen kielen pääaineeseen.

Inarinsaamen opetus- ja tutkimuskohteena ovat kielen rakenne ja käyttö, puhuttu ja kirjoitettu kieli, kielen teoreettinen ja käytännön kielenhuolto sekä kielen vaihtelu ja kehitys. Linjan opetus alkaa suomenkielisenä, mutta vaihtuu vähitellen inarinsaamenkieliseksi perus- ja aineopintojen aikana. Opintoihin sisältyy myös kääntämiseen ja kielen revitalisaatioon liittyviä opintoja sekä pohjois- tai koltansaamen opintoja. Osa opinnoista voidaan yhdistää pohjoissaamen ja saamelaisen kulttuurin opetukseen, joten opetuskielenä on toisinaan myös suomi. Koska etenkin pohjoissaamea kuulee paljon ja koska pohjoissaamen ja inarinsaamen yhteydet käytännössä ovat tiiviit, olisi toivottavaa, että opiskelija osallistuisi ainakin pohjoissaamen alkeis- ja jatkokurssille. Opinto-ohjelma ei sitä kuitenkaan edellytä.

Inarinsaamen linja on rakennettu siten, että inarinsaame sopii pääaineeksi sekä vieraskielisille aloittelijoille että kieltä paremmin hallitseville, joko kieltä äidinkielenään tai äidinkielen omaisesti puhuville. Opinto-ohjelma pohjautuu inarinsaamen täydennyskoulutuksesta (2009–2010) saatuun kokemukseen – koulutuksen, jossa inarinsaamea osaamattomista eri alojen ammattilaisista koulutettiin oman alansa kielensuuntajiksi. Jo kaksi sukupolvea oli menettänyt kielensä, joten kieli tarvitsi ja tarvitsee edelleen toimijoita kieliyhteisön ulkopuolelta. Inarinsaamen opinnot voi aloittaa

aivan alkeista opintojaksolla Inarinsaamen peruskurssi I tai hakemalla korvaavuutta aiemmalle osaamiselle tai aiemmille suorituksille ja tulemalla mukaan opetukseen oman kielitaidon kannalta sopivassa kohdassa. Inarinsaamen opetuksesta pääosa järjestetään verkkoluontoina ja etäopetuksena.

Saamen kielen oppiaineen tavoitteena on kouluttaa monitaitoisia kielen ammattilaisia saamelaisyhteisön tarpeisiin. Esimerkiksi kääntäminen korostuu työmarkkinoilla oppimateriaalin laadintatehtävissä sekä kirjallisuuden kääntämisessä. Inarinsaamelaisessa kieliyhteisössä tietämys kielen revitalisaatiosta on yksi kielen keskeisistä kivijaloista, minkä lisäksi opetus- ja tutkimustehtäviin tarvitaan asiantuntijoita, samoin saamenkielisiin viestimiin, kielenhuoltoon sekä hallintotehtäviin.

Useamman kuin yhden saamen kielen opiskelu, oman tutkimuksen tekeminen ja työelämään tutustuminen lisäävät opiskelijan mahdollisuuksia päästä valmistumisen jälkeen haluamaansa tehtävään. Työelämään tutustutaan jo opiskeluvaiheessa, ja työharjoittelujakso kuuluu kandidaatin tutkinnon opintoihin. Opiskelija valitsee sivuaineensa kiinnostuksensa sekä sen mukaan, millaisiin työtehtäviin hän pyrkii opintojensa jälkeen. Inarinsaamen ja pohjoissaamen lisäksi Giellagas-instituutissa voi opiskella pohjoissaamea vieraana kielenä, koltansaamen kieltä sekä saamelaista kulttuuria. Nämä sopivat sivuaineiksi myös inarinsaamen opiskelijoille. Inarinsaamen kielen opintoja voi jatkaa aina tohtorin tutkintoon asti.

Inarinsaame

Perusopinnot, 25 op:

- 683651Y HOPS – henkilökohtainen opintosuunnitelma I, 0 op
- 683659P Inarinsaamen peruskurssi I 5 op
- 683661P Inarinsaamen peruskurssi II 5 op
- 683680P Inarinsaamen peruskurssi III 5 op
- 683681P Inarinsaamen fonologia ja morfologia I 5 op
- 683663P Inarinsaamen kirjallinen käyttö I 5 op

Aineopinnot, 45 op:

- 683652Y HOPS – henkilökohtainen opintosuunnitelma II, 0 op
- 683664A Inarinsaamen fonologia ja morfologia II 5 op
- 683665A Inarinsaamen lauseoppi 5 op
- 683666A Inarinsaamen suullinen käyttö 5 op
- 683667A Inarinsaamen kirjallinen käyttö II 5 op
- 683668A Inarinsaamen sananmuodostusoppi 5 op
- 683669A Inarinsaamenkieliseen työelämään tutustuminen 5 op
- 683682A Inarinsaamen kielen tutkimuksen perusteet 5 op
- 683619A Kandidaatintutkielma (inarinsaame) 10 op
- 683620A Kypsyysnäyte (inarinsaame) 0 op

Syventävät opinnot (60 op)

- 683653Y HOPS – henkilökohtainen opintosuunnitelma III, 0 op
- 683673S Inarinsaamen fonologia ja morfologia II 5 op
- 683683S Inarinsaamen kirjallinen käyttö III 10 op
- 683676S Valinnaiset syventävät opinnot (inarinsaame) 15 op
- 683684S Graduseminaari (inarinsaame) 0 op
- 683685S Pro gradu -tutkielma (inarinsaame) 30 op
- 683650S Kypsyysnäyte (inarinsaame) 0 op

Koltansaamen linja

Osoite: Giellagas-instituutti/Koltansaame, PL 1000, 90014 Oulun yliopisto

Puhelin: opintoasiat/Miika Lehtinen 0294 483435.

Sähköposti: Henkilökunnan sähköpostiosoitteet noudattavat muotoa etunimi.sukunimi@oulu.fi

Verkkosivu: <http://www.oulu.fi/giellagasinstituutti/samegiella#Koltansaame>

Opinto-oikeus

Oikeus koltansaamenopintojen suorittamiseen on Oulun yliopiston opiskelijoilla sekä erillisen opiskeluoikeuden haltijoilla. Ennen opiskeluoikeuden myöntämistä kaikkien opiskelijaksi aikovien on osallistuttava lähtötasokokeeseen ja suoritettava koe hyväksytysti.

Opintoneuvonta

Opintoneuvontaa antaa yliopistonlehtori Marjatta Jomppanen, puhelin 0294 483486.

Katsaus oppiaineeseen

Koltansaamessa on mahdollista suorittaa perusopinnot 25 op ja aineopinnot 35 op. Opinnot on tarkoitettu opiskelijoille, joilla on äidinkielenomainen tai sujuva vieraan kielen taito koltansaamen kielessä. Opinnot johdattavat opiskelijan niihin tietoihin ja taitoihin, joita tarvitaan koltansaamen rakenteen (äänne-, muoto- ja lauseopin) kielitieteellisessä kuvauksessa ja analysoinnissa, sekä laajentavat ja syventävät opiskelijan aktiivista kielitaitoa sanaston, kirjoittamisen ja kääntämisen aloilla.

Opintokokonaisuudet ja niiden osaamistavoitteet

Perusopinnot suoritettuaan opiskelija osaa käyttää koltansaamea erilaisissa suullisia ja kirjallisia taitoja vaativissa tehtävissä ja hän kykenee lukemaan erilaisia tekstejä koltansaameksi. Perusopintojen jälkeen opiskelija osaa käyttää sujuvasti kirjallista ja suullista saamen kieltä sekä pystyy seuraamaan koltansaamenkielistä opetusta.

Aineopinnot suoritettuaan opiskelija kykenee tuottamaan koltansaameksi vaativampia tekstejä sekä arvioimaan tekstej oikeakielisyyden kannalta.

Opintojaksot

Perusopinnot

683731Y HOPS - henkilökohtainen opintosuunnitelma I, 0 op
 683688P Koltansaamen äänneoppi 5 op
 683689P Koltansaamen muoto-oppi 5 op
 683690P Koltansaamen lauseoppi 5 op
 683691P Koltansaamen sanasto 5 op
 683692P Koltansaamen kirjoittaminen ja kääntäminen 5 op

Aineopinnot

683732Y HOPS - henkilökohtainen opintosuunnitelma 2, 0 op
 683694A Koltansaamen taivutusoppi 5 op
 683694A Koltansaamen sananmuodostusoppi 5 op
 683695A Koltansaamen sanasto II
 683696A Koltansaamen kirjoittaminen II
 683697A Koltansaamen kääntäminen II
 683698A Koltansaamen kirjallisuus ja suullinen perinne 5 op
 683699A Kielen uhanalaisuus ja elvyttäminen 5 op 683700A Kandidaatintutkielma, koltansaame (10 op)
 683720A Kypsyysnäyte, kandidaatintutkinto/koltansaame (0 op)

Syventävät opinnot

683733Y HOPS – henkilökohtainen opintosuunnitelma 3, 0 op
 683517S Johdatus saamen kielihistoriaan ja saamen kieliin, 5 op
 683722S Muu saamen kieli, 5 op
 683723S Koltansaamen tieteellisen kirjoittamisen praktikum, 10 op
 683724S Valinnaiset syventävät opinnot (koltansaame), 10 op
 683725S Graduseminaari (koltansaame), 0 op
 683726S Pro gradu -tutkielma (koltansaame), 30 op
 683727S Kypsyysnäyte (koltansaame), 0 op

Tutkintorakenteisiin kuulumattomat opintokokonaisuudet ja -jaksot

A115402: Inarinsaame, aineopinnot, 45 op

Pakolliset opintojaksot

683652Y: HOPS - henkilökohtainen opintosuunnitelma 2 (inarinsaame), 0 op
 683664A: Inarinsaamen fonologia ja morfologia II, 5 op
 683666A: Inarinsaamen suullinen käyttö, 5 op
 683665A: Inarinsaamen lauseoppi, 5 op
 683667A: Inarinsaamen kirjallinen käyttö II, 5 op
 683668A: Inarinsaamen sananmuodostusoppi, 5 op
 683669A: Inarinsaamenkieliseen työelämään tutustuminen, 5 op
 683682A: Inarinsaamen kielen tutkimuksen perusteet, 5 op
 683619A: Kandidaatintutkielma/inarinsaame, 10 op

- 683620A: Kypsyysnäyte (kandidaatintutkinto/inarinsaame), 0 op
- A115401: Inarinsaame, perusopinnot, 25 op
Pakolliset opintojaksot (HOPS vain pääaineopiskelijoille)
 683651Y: HOPS - henkilökohtainen opintosuunnitelma I (inarinsaame), 0 op
 683659P: Inarinsaamen peruskurssi I, 5 op
 683661P: Inarinsaamen peruskurssi II, 5 op
 683680P: Inarinsaamen peruskurssi III, 5 op
 683681P: Inarinsaamen fonologia ja morfologia I, 5 op
 683663P: Inarinsaamen kirjallinen käyttö I, 5 op
- A115403: Inarinsaame, syventävät opinnot, 80 op
Pakolliset opintojaksot
 683653Y: HOPS - henkilökohtainen opintosuunnitelma 3 (inarinsaame), 0 op
 683673S: Inarinsaamen fonologia ja morfologia III, 5 op
 683683S: Inarinsaamen kirjallinen käyttö III, 10 op
 683676S: Valinnaiset syventävät opinnot (inarinsaame), 15 op
 683684S: Graduseminaari, 0 op
 683685S: Pro gradu -tutkielma, 30 op
 683650S: Kypsyysnäyte (maisterintutkinto/inarinsaame), 0 op
- A116502: Koltansaame, aineopinnot, 45 op
Pakollisuus
 683732Y: HOPS - henkilökohtainen opintosuunnitelma 2 (koltansaame), 0 op
 683693A: Koltansaamen taivutusoppi, 5 op
 683694A: Koltansaamen sananmuodostusoppi, 5 op
 683695A: Koltansaamen sanasto II, 5 op
 683696A: Koltansaamen kirjoittaminen II, 5 op
 683697A: Koltansaamen kääntäminen II, 5 op
 683698A: Koltansaamen kirjallisuus ja suullinen perinne, 5 op
 683699A: Kielten uhanalaisuus ja elvyttäminen, 5 op
 683700A: Kandidaatintutkielma (koltansaame), 10 op
 683720A: Kypsyysnäyte (kandidaatintutkinto/koltansaame), 0 op
- A116501: Koltansaame, perusopinnot, 25 op
Pakollisuus
 683731Y: HOPS - henkilökohtainen opintosuunnitelma 1 (koltansaame), 0 op
 683688P: Koltansaamen äänneoppi, 5 op
 683689P: Koltansaamen muoto-oppi, 5 op
 683690P: Koltansaamen lauseoppi, 5 op
 683691P: Koltansaamen sanasto, 5 op
 683692P: Koltansaamen kirjoittaminen ja kääntäminen, 5 op
- A116503: Koltansaame, syventävät opinnot, 60 op
Pakollisuus
 683733Y: HOPS - henkilökohtainen opintosuunnitelma 3 (koltansaame), 0 op
 683517S: Johdatus saamen kielihistoriaan ja saamen kieliin, 5 op
 683722S: Muu saamen kieli, 5 op
 683723S: Koltansaamen tieteellisen kirjoittamisen praktikum, 5 op
 683724S: Valinnaiset syventävät kurssit (koltansaame), 15 op
 683725S: Graduseminaari (koltansaame), 0 op
 683726S: Pro gradu -tutkielma (koltansaame), 30 op
 683727S: Kypsyysnäyte (maisterintutkinto/koltansaame), 0 op
- A117002: Pohjoissaame, aineopinnot, 45 op
Pakollisuus
 683463Y: HOPS - henkilökohtainen opintosuunnitelma 2 (pohjoissaame), 0 op
 683489A: Saamelainen kirjallisuus, 5 op
 683523A: Kääntäminen II, 5 op
 683524A: Sanasto, 5 op
 683525A: Kirjoittaminen II, 5 op
 683515A: Pohjoissaamen äänneoppi, 5 op
 683527A: Kielten uhanalaisuus ja elvyttäminen, 5 op
 683420A: Kandidaatintutkielma, 10 op
 683430A: Kypsyysnäyte (kandidaatintutkinto/pohjoissaame), 0 op
- Vaihtoehtoisuus*
 683421A: Tutustuminen työelämään, 5 op
 683450A: Valinnaisia opintojaksoja, 1 - 8 op
- A117001: Pohjoissaame, perusopinnot, 25 op
Pakollisuus

683462Y: HOPS - henkilökohtainen opintosuunnitelma 1 (pohjoissaame), 0 op
 683407P: Taivutusoppi, 5 op
 683521P: Kirjoittaminen I, 5 op
 683516P: Pohjoissaamen lauseoppi, 5 op
 683520P: Sananmuodostusoppi, 5 op
 683522P: Kääntäminen I, 5 op

A117003: Pohjoissaame, syventävät opinnot, 80 op

Pakollisuus

683465Y: HOPS - henkilökohtainen opintosuunnitelma 3 (pohjoissaame), 0 op
 683422S: Muu saamen kieli, 5 op
 683517S: Johdatus saamen kielihistoriaan ja saamen kieliin, 5 op
 683529S: Kielenhuolto, 5 op
 683429S: Valinnaiset kurssit, 2 - 12 op
 683518S: Graduseminaari, 0 op
 683519S: Pro gradu -tutkielma, 30 op
 683431S: Kypsyysnäyte (maisterintutkinto/pohjoissaame), 0 op

Opintojaksoiden kuvaukset

Tutkintorakenteisiin kuulumattomien opintokokonaisuuksien ja -jaksojen kuvaukset

A115402: Inarinsaame, aineopinnot, 45 op

Opiskelumuoto: Aineopinnot

Laji: Kokonaisuus

Vastuuyksikkö: Giellagas-instituutti

Arvostelu: 1 - 5, hyv, hyl

Opintokohteen kielet: suomi

Pakolliset opintojaksot

683652Y: HOPS - henkilökohtainen opintosuunnitelma 2 (inarinsaame), 0 op

Voimassaolo: 01.08.2011 -

Opiskelumuoto: Aineopinnot

Laji: Opintojakso

Vastuuyksikkö: Giellagas-instituutti

Arvostelu: 1 - 5, hyv, hyl

Opintokohteen kielet: suomi

Laajuus:

0 op

Opetuskieli:

Suomi

Ajoitus:

2.—3. lukuvuosi

Osaamistavoitteet:

Opiskelija päivittää ja tarkistaa oman opintosuunnitelmansa kandidaatintutkielman ja HuK-tutkinnon suorittamiseksi.

Sisältö:

Järjestämistapa:

Kontaktiopetus

Toteutustavat:

HOPS-palaverit omaopettajan ja kandidaattiseminaarin opettajan kanssa

Kohderyhmä:

Inarinsaamen pääaineopiskelijat

Esitietovaatimukset:

Kandidaatintutkielman aloittamisen yhteydessä

Suoritustavat ja arviointikriteerit:

Kirjallinen opintosuunnitelma ja keskustelu. Lue lisää [opintosuoritusten arvostelusta](#) yliopiston verkkosivulta.

Arviointiasteikko:

Hyväksytty

Vastuuhenkilö:

Omaopettaja

683664A: Inarinsaamen fonologia ja morfologia II, 5 op

Voimassaolo: 01.08.2015 -

Opiskelumuoto: Aineopinnot

Laji: Opintojakso

Vastuuyksikkö: Giellagas-instituutti

Arvostelu: 1 - 5, hyv, hyl

Opintokohteen kielet: suomi

Voidaan suorittaa useasti: Kyllä

Laajuus:

5 op

Opetuskieli:

Inarinsaame

Ajoitus:

2. vuosi, 1. periodi

Osaamistavoitteet:

Opintojakson suoritettuaan opiskelija tuntee inarinsaamen verbien ja nominien tärkeimpien muotojen taivutussäännöt ja osaa soveltaa taitojaan kieltä käyttäessään. Opiskelija osaa litteroida inarinsaamenkielistä tekstiä FUT-transkriptiota käyttäen.

Sisältö:

Äänneiden pituusjärjestelmän kertaaminen ja FUT-transkription soveltaminen inarinsaameen, vokaalien laatumuutosten kertaaminen ja arkivokaalijatus, tekstin analysointiharjoitukset, taivutusharjoitukset, sijamuodoista erityisesti monikkomuodot ja komitatiivi, abessiivi, essiivi ja partitiivi, omistusmuodot, infiniittiset muodot (esim. gerundi, aktiomuodot, partiippiimuodot), konditionaali.

Järjestämistapa:

Verkko-opetus tai monimuoto-opetus

Toteutustavat:

Luennot 28 t

Kohderyhmä:

Inarinsaamen pää- ja sivuaineopiskelijat

Esitietovaatimukset:

Suoritettuina inarinsaamen perusopinnot

Oppimateriaali:

Marja-Liisa Olthuis & Petter Morottaja 2020: *Inarinsaamen kielioppi*. Inari: Sämitigge; Erkki Itkonen 1986-1991: *Inarilappisches Wörterbuch I-IV*. Helsinki: Suomalais-ugrilainen Seura; opettajan jakama materiaali; Kirjallisuusotteita esim. seuraavista: Vesala, Riitta 2014: *Hirškiihâ já Myerji mainâseh I - III*. Inari: Anarâškielâ servi; Morottaja, Petter 2014: *Virkkuuvääri luuhâmkirje, #oh#â*. Inari: Sämitigge; Morottaja, Petter 2014: *Virkkuuvääri luuhâmkirje, ki##â*. Inari: Sämitigge.

Suoritustavat ja arviointikriteerit:

Aktiivinen osallistuminen luennoille ja harjoituksiin sekä tentti. Lue lisää [opintosuoritusten arvostelusta](#) yliopiston verkkosivulta.

Arviointiasteikko:

0#5

Vastuuhenkilö:

Yliopisto-opettaja Petter Morottaja

683666A: Inarinsaamen suullinen käyttö, 5 op

Voimassaolo: 01.08.2015 -

Opiskelumuoto: Aineopinnot

Laji: Opintojakso

Vastuuyksikkö: Giellagas-instituutti

Arvostelu: 1 - 5, hyv, hyl

Opintokohteen kielet: suomi

Voidaan suorittaa useasti: Kyllä

Laajuus:

5 op

Opetuskieli:

Inarinsaame

Ajoitus:

2. vuosi, 1.–4. periodi

Osaamistavoitteet:

Opintojakson suoritettuaan opiskelija osaa aktiivisesti keskustella saamelaiseen elämään ja saamelaiskulttuuriin liittyvistä aihepiireistä. Hän tunnistaa idiolektien erityispiirteet ja osaa verrata niitä kirjakieleen.

Sisältö:

Arkipäivän inarinsaame, kulttuurisidonnainen kieli, työelämän kieli. Kulttuurisidonnainen tekemällä oppiminen (*learning by doing*) kenttäopetuksena; itsenäisenä työskentelynä osallistuminen inarinsaamen kieliyhteisön toimintaan; omat nauhoitukset; omien nauhoitusten litterointi.

Järjestämistapa:

Verkko-opetus tai monimuoto-opetus, kenttäopetus

Toteutustavat:

Kaikille yhteiset osiot: 5 h johdantoluento, 18 h kielimestari-oppilas-työskentelyä, 18 h inarinsaamenkielinen kulttuurikurssi (esim. kalastus, perinneruoat, saamen käsityöt jne.); 20 h itsenäistä opiskelua (oppimispäiväkirjan kirjoittaminen); Opiskelijakohtaisesti erikseen sovittavat osiot (yhteensä 72 tuntia): 26 - 62 h inarinsaamenkielistä työssä oppimista; 10 - 36 h osallistumista inarinsaamelaisen kieliyhteisön toimintaan (esim. anarâš ehideh, keskustelukerho, kuoro jne.).

Kohderyhmä:

Inarinsaamen pää- ja sivuaineopiskelijat

Esitietovaatimukset:

Suoritettuina inarinsaamen perusopinnot

Oppimateriaali:

Oheismateriaalina Leanne Hinton with Matt Vera and Nancy Steele 2002: *How to Keep Your Language Alive*. A commonsense approach to one-on-one language learning. Berkeley: Heyday Books; Olthuis, Marja-Liisa - Kivelä, Suvi & Skutnabb-Kangas, Tove 2013: *Revitalising Indigenous Languages. How to Recreate a Lost Generation*. Bristol: Multilingual Matters

Suoritustavat ja arviointikriteerit:

Aktiivinen osallistuminen, oppimispäiväkirja sekä suullinen tentti. Lue lisää [opintosuoritusten arvostelusta](#) yliopiston verkkosivulta.

Arviointiasteikko:

Hyväksytty/hylätty

Vastuuhenkilö:

Yliopisto-opettaja Petter Morottaja

Työelämäyhteistyö:

Kyllä.

Lisätiedot:

Ennen kurssin alkamista opiskelija laatii HOPSin tälle opintojaksolle ja hyväksyttää sen kurssista vastaavalla opettajalla.

683665A: Inarinsaamen lauseoppi, 5 op

Voimassaolo: 01.08.2015 -

Opiskelumuoto: Aineopinnot

Laji: Opintojakso

Vastuuyksikkö: Giellagas-instituutti

Arvostelu: 1 - 5, hyv, hyl

Opintokohteen kielet: suomi

Voidaan suorittaa useasti: Kyllä

Laajuus:

5 op

Opetuskieli:

Inarinsaame

Ajoitus:

2. vuosi, 2. periodi

Osaamistavoitteet:

Opintojakson suoritettuaan opiskelija osaa nimetä inarinsaamen lauseenjäsenet, tuntee lauseenjäsenien semanttiset roolit ja hallitsee lauseopin keskeiset piirteet. Opiskelija hallitsee suomen ja inarinsaamen morfosyntaktiset erot sekä inarinsaamen rektiotapaukset.

Sisältö:

Lauseenjäsenet ja lauseenjäsenysharpitoukset tekstien avulla, suomen ja inarinsaamen morfosyntaktisten yhtäläisyyksien ja erojen havainnointi lauseenjäsenyyksen avulla; semanttisten roolien analysointi.

Järjestämistapa:

Verkko-opetus tai monimuoto-opetus

Toteutustavat:

Luennot 28 t

Kohderyhmä:

Inarinsaamen pää- ja sivuaineopiskelijat

Esitietovaatimukset:

Suoritettuina inarinsaamen perusopinnot

Oppimateriaali:

Marja-Liisa Olthuis, Taarna Valtonen & Petter Morottaja 2016: Anarâškielâ ceelhâoppâ. Inari: Sämitigge (Luentomoniste); Oheismateriaali: *Iso suomen kielioppi* 2004. Auli Hakulinen (päätoim.) et al. Sivut 169 - 386. Helsinki: Suomalaisen Kirjallisuuden Seura; Raija Bartens 1972: *Inarinlapin, merilapin ja luulajanlapin kaasussyntaksi*. Suomalais-ugrilaisen Seuran Toimituksia 148. Helsinki; Raija Bartens 1978: *Synteettiset ja analyyttiset rakenteet lapin paikanilmauksissa*. Suomalais-ugrilaisen Seuran Toimituksia 166. Helsinki; Matti Morottaja 2007: *Anarâškielâ ravvuuh*. Kotimaisten kielten tutkimuskeskus, Helsinki; Pekka Sammalahdi 2005: *Láidehus sámegiela cealkkaoahpa dutkamii*. Davvi girji, Kaarasjoki; Maria Vilkuna 2000 [1996]: *Suomen lauseopin perusteet*. Edita, Helsinki.

Suoritustavat ja arviointikriteerit:

Aktiivinen osallistuminen luennoille ja harjoituksiin sekä tentti tai essee (8#10 sivua). Lue lisää [opintosuoritusten arvostelusta](#) yliopiston verkkosivulta.

Arviointiasteikko:

0#5

Vastuuhenkilö:

Yliopisto-opettaja Petter Morottaja

683667A: Inarinsaamen kirjallinen käyttö II, 5 op

Voimassaolo: 01.08.2015 -

Opiskelumuoto: Aineopinnot

Laji: Opintojakso

Vastuuyksikkö: Giellagas-instituutti

Arvostelu: 1 - 5, hyv, hyl

Opintokohteen kielet: suomi

Voidaan suorittaa useasti: Kyllä

Laajuus:

5 op

Opetuskieli:

Inarinsaame

Ajoitus:

2. vuosi, 3.–4. periodi

Osaamistavoitteet:

Opintojakson suoritettuaan opiskelija on perehtynyt inarinsaamenkieliseen kirjallisuuteen ja teksti- ja tyyllilajeihin. Opiskelija osaa kirjoittaa sujuvaa inarinsaamea. Opiskelija osaa tuottaa erityyppisiä tekstejä.

Sisältö:

Erityyppisiin tekstilajeihin liittyvät aineistopohjaiset kirjoitustehtävät. Inarinsaamenkielisen kirjallisuuden lukeminen.

Järjestämistapa:

Verkko-opetus tai monimuoto-opetus

Toteutustavat:

Luennot 14 h ja ohjatut luku- ja kirjoitustehtävät

Kohderyhmä:

Inarinsaamen pää- ja sivuaineopiskelijat

Esitietovaatimukset:

Suoritettuina inarinsaamen perusopinnot sekä aineopinnoista opintojaksot *Inarinsaamen fonologia ja morfologia II* ja *Inarinsaamen lauseoppi*

Oppimateriaali:

Inarinsaamenkielinen kaunokirjallisuus: opettajan jakama lista. Esim. Iisak Mattus (1996): *Eellimpäälgis*. Inari: Anarâškielâ servi; Matti Morottaja (1996): *Tovlááh mainâseh*. Inari: Anarâškielâ servi; Ilmari Mattus (2014): *Sev#is vuo#âlohán*. Inari: Anarâškielâ servi.

Oheismateriaali: *Anarâš-* ja *Kierâš-*lehdet; Petter Morottaja 2009: *Kirjälâšvuotâ jottáá já symboleh kirdâ##eh fantasia suájáiguin*. - Omin sanoin, s. 65-70. Helsinki: Kotimaisten kielten tutkimuskeskus; Hirsjärvi, Sirkka – Remes, Pirkko – Sajavaara, Paula 2013: Tutki ja kirjoita. 15. - 17. painos. Helsinki: Tammi; sekä lisäksi Elias Lönnrot 1854: *Ueber den Enare-Lappischen Dialekt*, Kopiot 1880-luvun kielimestareiden lähettämistä kirjeistä A. V. Koskimiehelle; E.W. Borg 1859: *Anar sâmi kiela aapis kirje ja doktor Martti Lutherus ucca katkismus*. Oulu: Chr. Ev. Bark; Anarâš-kalenteri 2005; Marja-Liisa Olthuis 2006: *1800-luvun inarinsaame ja inarinsaamen kirjakielen synty*. Teoksessa Nordlund, Taru (toim.) Kohtauspaikkana kieli. Näkökulmia persoonaan, muutoksiin ja valintoihin. SKST 1078, s. 386 -412; Marja-Liisa Olthuis 2009: *Mii kirjekieliâ lii já maht tot šadda?* Omin sanoin, s. 75 – 89. Helsinki: Kotimaisten kielten tutkimuskeskuksen verkkojulkaisut. www.kotus.fi > verkkojulkaisut > omin sanoin – kirjoituksia vähemmistökielten kirjallistumisesta; T. I. Itkonen & A. V. Koskimies: *Inarinlappalaista kansantietoutta* (soveltuvin osin); Anarâš – Inarinsaamelaiset <http://www.samimuseum.fi/anaras/index.html>; Matti Morottaja 2001: *Anarâškielälâš sensaatio*. – Anarâš 14. ihekerdi, Roovvâdmáánu. Sivut 4 – 5. Inari: Anarâškielâ servi; Ritva Kangasniemi & Petra Kuuva 2003: *Jormo-Hendrih*. – Anarâš 16. ihekerdi. Porgemáánu. Sivut 9 – 10. Inari: Anarâškielâ servi.; A. V. Koskimies ja T. I. Itkonen 1978: *Inarinlappalaista kansantietoutta*. 2. uudistettu painos. Helsinki: Suomalais-ugrilainen seura.; Uula Morottajan ja muiden inarinsaamelaisten kirjoitukset *Sápmelaš-*lehdessä.

Suoritustavat ja arviointikriteerit:

Aktiivinen osallistuminen ja hyväksytysti suoritettut lukemis- ja kirjoitustehtävät. Lue lisää [opintosuoritusten arvostelusta](#) yliopiston verkkosivulta.

Arviointiasteikko:

0#5

Vastuuhenkilö:

Yliopistonlehtori Marja-Liisa Olthuis

683668A: Inarinsaamen sananmuodostusoppi, 5 op

Voimassaolo: 01.08.2015 -

Opiskelumoto: Aineopinnot

Laji: Opintojakso

Vastuuyksikkö: Giellagas-instituutti

Arvostelu: 1 - 5, hyv, hyl

Opintokohteen kielet: suomi

Voidaan suorittaa useasti: Kyllä

Laajuus:

5 op

Opetuskieli:

Inarinsaame

Ajoitus:

2. vuosi, 3.–4. periodi

Osaamistavoitteet:

Opintojakson suoritettuaan opiskelija tuntee sananmuodostuksen pääperiaatteet ja osaa soveltaa niitä uusien sanojen muodostamisessa. Opiskelija hallitsee johtamisen pääperiaatteet, tuntee keskeiset produktiiviset johtimet ja osaa johtaa tärkeimpiä inarinsaamen nomini-, verbi- ja adverbijohdoksia.

Sisältö:

Sananmuodostuksen keinot: yhdyssanojen muodostus, johtaminen sekä lainaus. Johto-oppi: kannan ja johdinten suhde, johdinten produktiivisuus. Inarinsaamen johtimet ja johdokset (erityisesti passiivijohdos ja komparatiivi- ja superlatiivijohdokset). Uudissanojen muodostus.

Järjestämistapa:

Verkko-opetus tai monimuoto-opetus

Toteutustavat:

Luennot 28 t

Kohderyhmä:

Inarinsaamen pää- ja sivuaineopiskelijat

Esitietovaatimukset:

Suoritettuina inarinsaamen perusopinnot ja aineopinnoista opintojaksot *Inarinsaamen fonologia ja morfologia II* ja *Inarinsaamen lauseoppi*

Oppimateriaali:

Marja-Liisa Olthuis 2000: *Suorgiitemoppá*. Inari: Sämitigge; opettajan jakama materiaali; Marja-Liisa Olthuis 2007: *Inarinsaamen lajinnimet. Lintujen ja sienten kansannimitysten historiaa ja oppitekoisten uudisnimien muodostuksen metodiikkaa*. Inari: Anarâškielâ servi ry.; Oheismateriaali: esim. Anneli Brown, Anna-Liisa Lepäsmaa, Leena Silfverberg 2008: *Miten sanoja johdetaan: Suomen kielen johto-oppia*. 2. korjattu painos. Sivut 12 – 28. Finn Lectura, Helsinki.; *Iso suomen kielioppi* 2004. Auli Hakulinen (päätoim.) et al. Sivut 169 - 386. Helsinki: Suomalaisen Kirjallisuuden Seura.

Suoritustavat ja arviointikriteerit:

Aktiivinen osallistuminen ja tentti tai essee (8 - 10 sivua), välikuulustelut. Lue lisää [opintosuoritusten arvostelusta](#) yliopiston verkkosivulta.

Arviointiasteikko:

0–5

Vastuuhenkilö:

Yliopistonlehtori Marja-Liisa Olthuis

683669A: Inarinsaamenkieliseen työelämään tutustuminen, 5 op

Voimassaolo: 01.08.2015 -

Opiskelumuoto: Aineopinnot

Laji: Työharjoittelu

Vastuuyksikkö: Giellagas-instituutti

Arvostelu: 1 - 5, hyv, hyl

Opintokohteen kielet: suomi

Voidaan suorittaa useasti: Kyllä

Laajuus:

5–8 op

Opetuskieli:

Inarinsaame

Ajoitus:

3. vuosi, 4. periodi

Osaamistavoitteet:

Opintojakson suoritettuaan opiskelija tuntee saamelaista työympäristöä sekä osaa käyttää inarinsaamea työkielenään.

Sisältö:

Työskentely inarinsaamenkielisessä työkohteessa.

Järjestämistapa:

Kenttätyö

Toteutustavat:

Työskentely inarinsaamenkielisessä työkohteessa (17 pv - 2 kk).

Kohderyhmä:

Inarinsaamen pää- ja sivuaineopiskelijat

Esitietovaatimukset:

Suoritettuina inarinsaamen perusopinnot sekä aineopinnoista #

Oppimateriaali:

Sovitaan erikseen ohjaajan ja työnantajan kanssa.

Suoritustavat ja arviointikriteerit:

Aktiivinen osallistuminen työkohteessa, työkohteen antama todistus suoritetusta työtuntimäärästä sekä 1–2 sivun mittainen loppuraportti työskentelystä. Lue lisää [opintosuoritusten arvostelusta](#) yliopiston verkkosivulta.

Arviointiasteikko:

Hyväksytty/hylätty

Vastuuhenkilö:

Yliopisto-opettaja Mervi Sistonen

Työelämäyhteistyö:

Kyllä.

Lisätiedot:

17 pv:n työskentely vastaa 5 op ja 2 kk:n työskentely vastaa 8 op. Työajassa noudatetaan virka-aikaa: työpäivän pituus on 7 h 21 min.

683682A: Inarinsaamen kielen tutkimuksen perusteet, 5 op

Voimassaolo: 01.08.2020 -

Opiskelumuoto: Aineopinnot

Laji: Opintojakso

Vastuuyksikkö: Giellagas-instituutti

Arvostelu: 1 - 5, hyv, hyl

Opintokohteen kielet: suomi

Laajuus:

5 op

Opetuskieli:

Inarinsaame ja suomi

Ajoitus:

3. vuosi, 1.-2. periodi

Osaamistavoitteet:

Opintojakson suoritettuaan opiskelija tuntee inarinsaamen kielen tutkimuksen historian sekä tieteellisen kirjoittamisen työtavat. Opiskelija tuntee inarinsaamen tutkimukseen liittyvän perusterminologian sekä aineiston hankintaan ja analyysiin liittyvät menetit.

Sisältö:

Opintojakson aikana perehdytään tärkeimpiin inarinsaamen kielen tutkijoihin ja heidän työhönsä, tutustutaan inarinsaamen kielen käyttöön tieteen ja tutkimuksen kielenä sekä kiinnitetään huomiota inarinsaamenkieliseen tutkimusterminologiaan.

Kurssilla esitellään inarinsaamen eri tutkimusaloihin (esim. fonetiikkaan, fonologiaan, morfologiaan, syntaksiin, sanastoon, sosiolingvistiikkaan ja kielenelvyttämiseen) liittyvää aiempaa tutkimusta. Lisäksi kurssilla käydään läpi tieteellisen kirjoittamisen ja tutkimuksen perusteita. Opetusta havainnollistetaan inarinsaamen kielestä poimittujen esimerkkien avulla.

Järjestämistapa:

Verkko-opetus tai monimuoto-opetus

Toteutustavat:

Luennot 28 h

Kohderyhmä:

Inarinsaamen pää- ja sivuaineopiskelijat

Esitietovaatimukset:

Inarinsaamen perusopinnot

Oppimateriaali:

Opettajan jakama materiaali.

Oheismateriaali: Olthuis, Marja-Liisa - Kivelä, Suvi & Skutnabb-Kangas, Tove 2013: *Revitalising Indigenous Languages. How to Recreate a Lost Generation*. Bristol: Multilingual Matters.

Suoritustavat ja arviointikriteerit:

Luennot, harjoitukset ja luentopäiväkirja/esse. Lue lisää [opintosuoritusten arvostelusta](#) yliopiston verkkosivulta.

Arviointiasteikko:

0–5

Vastuuhenkilö:

Yliopisto-opettaja Mervi Sistonen

683619A: Kandidaatintutkielma/inarinsaame, 10 op

Voimassaolo: 31.05.2010 -

Opiskelumuoto: Aineopinnot

Laji: Opintojakso

Vastuuyksikkö: Giellagas-instituutti

Arvostelu: 1 - 5, hyv, hyl

Opintokohteen kielet: suomi

Laajuus:

10 op

Opetuskieli:

Inarinsaame ja suomi

Ajoitus:

3. vuosi, 1.–4. periodi

Osaamistavoitteet:

Opintojakson suoritettuaan opiskelija osaa toteuttaa pienimuotoisen tutkimuksen. Hän osaa hakea tietoa, laatia tutkimussuunnitelman sekä tehdä tieteellisen tutkielman ennalta sovitusta tutkimusaiheesta. Opiskelija osaa käyttää kielentutkimuksen menetelmiä. Lisäksi hän kykenee hyödyntämään tutkimusaiheeseensa liittyvää lähdekirjallisuutta ja pystyy soveltamaan sitä tutkielmassaan. Hän osaa käyttää inarinsaamea tieteellisissä seminaarikeskusteluissa ja opponoida tieteellisen tutkielman. Opiskelija tuntee tutkimusetiikkaan liittyvät periaatteet.

Sisältö:

Tiedonhankinta, tutkimussuunnitelman laadinta ja tutkimusetiikka, tieteellinen kirjoittaminen, tutkielman kirjoittaminen ja opponointi.

Järjestämistapa:

Verkko-opetus tai monimuoto-opetus

Toteutustavat:

Seminaari-istunnot 24 h, opiskelijan henkilökohtainen ohjaus 10 h ja opiskelijan itsenäinen työskentely

Kohderyhmä:

Inarinsaamen pääaineopiskelijat

Esitietovaatimukset:

Aineopinnoista suoritettuina vähintään #

Oppimateriaali:

Omaan tutkimusalaan liittyvä tieteellinen kirjallisuus; oheismateriaalina Risto Heikkinen, Anja Agander, Eva Ijäs ja Mirja Laitinen 2005: *Tiedonhakijan teho-opas*. Jyväskylä: Docendo; Merja Kinnunen & Olli Löytty (toim.) 2007: *Tieteellinen kirjoittaminen*. 2. painos. Tampere: Osuuskunta Vastapaino; Olli Mäkinen 2005: *Tieteellisen kirjoittamisen ABC*. Helsinki: Tammi; Sirkka Hirsjärvi, Pirkko Remes & Paula Sajavaara 2013: *Tutki ja kirjoita*. 15. - 17. painos. Helsinki: Tammi; Juha T Hakala 2008: *Uusi graduopas. Melkein maisterin entistä ehompi niksikirja*. 2. tai 3. painos. Helsinki: Gaudeamus.

Suoritustavat ja arviointikriteerit:

Aktiivinen seminaarityöskentely ja ohjattu itsenäinen tutkimustyö; 15–20-sivuisen kandidaatintutkielman laatiminen ja puolustaminen kandidaattiseminaarissa sekä opponointi. Lue lisää [opintosuoritusten arvostelusta](#) yliopiston verkkosivulta.

Arviointiasteikko:

0#5

Vastuuhenkilö:

Yliopistonlehtori Marja-Liisa Olthuis ja yliopisto-opettaja Mervi Sistonen

683620A: Kypsyysnäyte (kandidaatintutkinto/inarinsaame), 0 op

Voimassaolo: 31.05.2010 -

Opiskelumuoto: Aineopinnot

Laji: Opintojakso

Vastuuyksikkö: Giellagas-instituutti

Arvostelu: 1 - 5, hyv, hyl

Opintokohteen kielet: suomi

Laajuus:

0 op

Opetuskieli:

Opiskelijan äidinkieli

Ajoitus:

3. vuosi

Osaamistavoitteet:

Opintojakson suoritettuaan opiskelija osaa kirjoittaa annetun tehtävänasettelun pohjalta kieleltään ja sisällöltään viimeistellyn esseen, jossa hän pystyy esittelemään arvioivasti tutkielmansa teoreettista ja metodologista taustaa sekä keskeisiä tuloksia.

Sisältö:

Kandidaatintutkielman pohjalta kirjoitettava essee

Järjestämistapa:

Itseopiskelu

Toteutustavat:

Kypsyysnäyte kirjoitetaan tenttitilaisuudessa.

Kohderyhmä:

Inarinsaamen pääaineopiskelijat

Esitietovaatimukset:

Hyväksytty kandidaatintutkielma

Suoritustavat ja arviointikriteerit:

Essee (n. neljä käsinkirjoitettua sivua, n. 500 sanaa) tenttitilaisuudessa. Essee kirjoitetaan opiskelijan äidinkielellä. Lue lisää [opintosuoritusten arvostelusta](#) yliopiston verkkosivulta.

Arviointiasteikko:

Hyväksytty/hylätty

Vastuhenkilö:

Yliopistonlehtori Marja-Liisa Olthuis

A115401: Inarinsaame, perusopinnot, 25 op

Opiskelumuoto: Perusopinnot

Laji: Kokonaisuus

Vastuuyksikkö: Giellagas-instituutti

Arvostelu: 1 - 5, hyv, hyl

Opintokohteen kielet: suomi

Pakolliset opintojaksot (HOPS vain pääaineopiskelijoille)

683651Y: HOPS - henkilökohtainen opintosuunnitelma I (inarinsaame), 0 op

Voimassaolo: 01.08.2011 -

Opiskelumuoto: Perusopinnot

Laji: Opintojakso

Vastuuyksikkö: Giellagas-instituutti

Arvostelu: 1 - 5, hyv, hyl

Opintokohteen kielet: suomi

Laajuus:

0 op

Opetuskieli:

Suomi

Ajoitus:

1. lukuvuosi

Osaamistavoitteet:

Opiskelija laatii kandidaatintutkinnon suorittamiseksi suunnitelman, joka rakentuu omista (työllistymis)tavoitteista suhteessa koulutukseen.

Järjestämistapa:

Kontaktiopetus

Toteutustavat:

Osallistuminen tiedotustilaisuuksiin ja HOPS-palaverit omaopettajan kanssa, minkä jälkeen opiskelija suunnittelee ja aikatauluttaa opintonsa ja opintopolkunsä käyttäen hyväkseen HOPS-lomakkeita.

Kohderyhmä:

Ensimmäisen vuoden opiskelijat

Yhteydet muihin opintojaksoihin:

Heti opintojen alkuvaiheessa

Suoritustavat ja arviointikriteerit:

Kirjallinen opintosuunnitelma ja keskustelu. Lue lisää [opintosuoritusten arvostelusta](#) yliopiston verkkosivulta.

Arviointiasteikko:

Hyväksytty

Vastuhenkilö:

Omaopettaja

683659P: Inarinsaamen peruskurssi I, 5 op

Voimassaolo: 01.08.2015 -

Opiskelumuoto: Perusopinnot

Laji: Opintojakso

Vastuuyksikkö: Giellagas-instituutti

Arvostelu: 1 - 5, hyv, hyl

Opettajat: Jukka Mettovaara

Opintokohteen kielet: saame

Leikkaavuudet:

ay683659P Inarinsaamen peruskurssi I (AVOIN YO) 5.0 op

Voidaan suorittaa useasti: Kyllä

Laajuus:

5 op

Opetuskieli:

Inarinsaame ja suomi

Ajoitus:

1. vuosi, 1. periodi

Osaamistavoitteet:

Opintojakson suoritettuaan opiskelija tuntee inarinsaamen äänneet ja hallitsee ääntämisen ja taivutusopin perusteet sekä keskeiset lauseopilliset piirteet. Opiskelija osaa kertoa itsestään inarinsaameksi ja osaa lukea yksinkertaisia tekstejä. Opiskelija osaa taivuttaa yleisimpiä sanoja keskeisiin taivutusmuotoihin.

Sisältö:

Inarinsaamen peruskielioppi (taivutusluokat, vartalon äänne muutokset, nominien sijamuodot, verbien preesen taivutus yksikössä, tärkeimmät pronominit, adjektiivien attribuuttimuodot, predikatiivi- ja omistuslauseet), keskeisten taivutusmuotojen päätteet ja muodostamistavat, kuuntelu-, ääntämis- ja keskusteluharjoitukset ja itsestä kertomiseen liittyvä perussanasto (ikä, ammatti, perhe ja sukulaiset, asuminen, tausta, numerot, värit, vaatteet).

Järjestämistapa:

Verkko-opetus tai monimuoto-opetus

Toteutustavat:

Luennot 21 h, harjoitukset 21 h. Luku-, kirjoitus- ja ääntämis- ja keskusteluharjoituksia; kielioppiharjoituksia sekä tekstin- ja kuullun ymmärtämiseen liittyviä harjoituksia.

Kohderyhmä:

Soveltuu opiskelijoille, jotka haluavat opiskella perustietoja inarinsaamen kielestä. Tämä opintojakso korvaa pohjoissaamen opintojen opintojakson 683422S Anáraš- dahje nuortalašgiella (Inarin- tai koltansaame).

Oppimateriaali:

Opettajan jakama materiaali; Morottaja, Petter - Kuuva, Petra - Olthuis, Marja-Liisa 2017 [4. painos]: Kielâkveimi I, Tekstâkirje / tekstit. Aanaar: Sämitigge; Morottaja, Petter - Kuuva, Petra - Olthuis, Marja-Liisa 2013 [2. painos]: Kielâkveimi I: Pargokirje / harjoitukset. Aanaar: Sämitigge.

Suoritustavat ja arviointikriteerit:

Aktiivinen osallistuminen luennoille ja harjoituksiin sekä tentti. Opintojakson arviointi perustuu opintojakson osaamistavoitteisiin. Lue lisää [opintosuoritusten arvostelusta](#) yliopiston verkkosivulta.

Arviointiasteikko:

0#5

Vastuuhenkilö:

Yliopisto-opettaja Mervi Sistonen

Lisätiedot:

Opintojaksolle voi hakea korvaavuutta AHOT-menettelyn kautta, mikäli on suorittanut samansisältöisen kurssin jossakin muussa oppilaitoksessa, esimerkiksi Saamelaisalueen koulutuskeskuksessa. Opintojakson voi suorittaa myös tenttimällä (kirjallinen ja suullinen osio).

683661P: Inarinsaamen peruskurssi II, 5 op**Voimassaolo:** 01.08.2015 -**Opiskelumuoto:** Perusopinnot**Laji:** Opintojakso**Vastuuyksikkö:** Giellagas-instituutti**Arvostelu:** 1 - 5, hyv, hyl**Opintokohteen kielet:** saame**Voidaan suorittaa useasti:** Kyllä**Laajuus:**

5 op

Opetuskieli:

Suomi, apukielenä inarinsaame

Ajoitus:

1. vuosi, 2. periodi

Osaamistavoitteet:

Opintojakson suoritettuaan opiskelija hallitsee päivittäiseen elämään liittyvän keskeisen perussanaston. Opiskelija tuntee sijamuotojen taivutussäännöt ja osaa soveltaa niitä yleisimpiä nomineja taivutettaessa. Opiskelija tuntee perusteet verbien preterititaivutuksesta sekä tärkeimpiin infiniittisten muotojen muodostamisesta. Opiskelija osaa kirjoittaa inarinsaameksi lyhyitä kirjoitelmia ja keskustella päivittäiseen elämään liittyvistä aiheista.

Sisältö:

Päivittäiseen elämään liittyvä sanasto (päiväruutiinit, ajat, harrastukset ja kiinnostuksen kohteet, kulkuvälineet ja liikkuminen), peruskielioppi (astevaihtelu ja vokaalien pituus- ja laatumuutokset, taivutusluokat ja vartaloryhmät, sijamuodot, verbien kaksikko ja monikko, verbien aikamuodot, käskymuoto ja kieltomuoto, transitiivi- ja intransitiivilauseet, eksistentiaalilauseet), kuuntelu-, ääntämis- ja keskusteluharjoitukset.

Järjestämistapa:

Verkko-opetus ja monimuoto-opetus

Toteutustavat:

Luennot 21 h, harjoitukset 21 h. Luku-, kirjoitus-, ääntämis- ja keskusteluharjoituksia; kielioppia sekä tekstin- ja kuullunymmärtämiseen liittyviä harjoituksia.

Kohderyhmä:

Inarinsaamen pää- ja sivuaineopiskelijat

Esitietovaatimukset:

Opintojakso Inarinsaamen peruskurssi I

Oppimateriaali:

Opettajan jakama materiaali; Morottaja, Petter - Kuuva, Petra - Olthuis, Marja-Liisa 2017 [4. painos]: Kieläläkyeimi I, Tekstâkirje / tekstit. Aanaar: Sämitigge; Morottaja, Petter - Kuuva, Petra - Olthuis, Marja-Liisa 2013 [2. painos]: Kieläläkyeimi I: Pargokirje / harjoitukset. Aanaar: Sämitigge. Anarâš saavah -radio-ohjelma.

Suoritustavat ja arviointikriteerit:

Aktiivinen osallistuminen luennoille ja harjoituksiin sekä tentti. Opintojakson arviointi perustuu opintojakson osaamistavoitteisiin. Lue lisää [opintosuoritusten arvostelusta](#) yliopiston verkkosivulta.

Arviointiasteikko:

0#5

Vastuuhenkilö:

Yliopisto-opettaja Mervi Sistonen

683680P: Inarinsaamen peruskurssi III, 5 op

Voimassaolo: 01.08.2020 -

Opiskelumuoto: Perusopinnot

Laji: Opintojakso

Vastuuyksikkö: Giellagas-instituutti

Arvostelu: 1 - 5, hyv, hyl

Opintokohteen kielet: suomi

Laajuus:

5 op

Opetuskieli:

Suomi ja inarinsaame

Ajoitus:

1. vuosi, 3. ja 4. periodi

Osaamistavoitteet:

Opintojakson suoritettuaan opiskelija osaa keskustella päivittäisistä ja ajankohtaisista aiheista inarinsaameksi pystyy keskustelemaan natiivipuhujien kanssa hieman vaativammistakin aiheista. Opiskelija osaa kirjoittaa saameksi päivittäiseen elämään liittyvistä asioista. Opiskelija hallitsee verbien ja nominien yleisimpien muotojen taivutussäännöt sekä tärkeimpien lausetyyppien muodostamiseen liittyvät säännöt.

Sisältö:

Kuuntelu- ja keskusteluharjoitukset, keskeisimmät inarinsaamen ja suomen kielen lauseopilliset erot, ajankohtaisiin aiheisiin liittyvä sanasto (terveys, sää, mielipiteen ilmaisu, sanavaraston laajentaminen), verbien indikaatiivi- ja konditionaalitaivutus, nominien taivuttaminen, pää- ja sivulauseet, adjektiivien vertailumuodot, inarinsaamen passiivi.

Järjestämistapa:

Verkko-opetus tai monimuoto-opetus

Toteutustavat:

Luennot 21 h, harjoitukset 21 h. Luku-, kirjoitus- ja ääntämisharjoituksia; kielioppia sekä tekstin- ja kuullunymmärtämiseen liittyviä harjoituksia.

Kohderyhmä:

Inarinsaamen pää- ja sivuaineopiskelijat sekä ne opiskelijat, jotka haluavat alkeiskurssia laajempia perustietoja inarinsaamen kielestä.

Esitietovaatimukset:

Suoritettuina opintojaksot *Inarinsaamen peruskurssi I* ja *Inarinsaamen peruskurssi II*.

Yhteydet muihin opintojaksoihin:

Suoritetaan samanaikaisesti opintojakson *Inarinsaamen fonologia ja morfologia I* kanssa.

Oppimateriaali:

Opettajan jakama materiaali; Morottaja, Petter - Kuuva, Petra - Olthuis, Marja-Liisa 2017 [4. painos]: *Kielâkveimi I, Tekstâkirje / teksttit*. Aanaar: Sämitigge; Morottaja, Petter - Kuuva, Petra - Olthuis, Marja-Liisa 2013 [2. painos]: *Kielâkveimi I: Pargokirje / harjoitukset*. Aanaar: Sämitigge; *Anarâš saavah* -radio-ohjelma.

Suoritustavat ja arviointikriteerit:

Aktiivinen osallistuminen luennoille ja harjoituksiin sekä tentti. Opintojakson arviointi perustuu opintojakson osaamistavoitteisiin. Lue lisää [opintosuoritusten arvostelusta](#) yliopiston verkkosivulta.

Arviointiasteikko:

0#5

Vastuuhenkilö:

Yliopisto-opettaja Mervi Sistonen

683681P: Inarinsaamen fonologia ja morfologia I, 5 op

Voimassaolo: 01.08.2020 -

Opiskelumuoto: Perusopinnot

Laji: Opintojakso

Vastuuyksikkö: Giellagas-instituutti

Arvostelu: 1 - 5, hyv, hyl

Opintokohteen kielet: suomi

Laajuus:

5 op

Opetuskieli:

Inarinsaame ja suomi

Ajoitus:

1. vuosi, 3.-4. periodi

Osaamistavoitteet:

Opintojakson suoritettuaan opiskelija tuntee keskeisen fonologiaan ja morfologiaan liittyvän terminologian. Opiskelija osaa tunnistaa inarinsaamen sanojen sanaluokat, taivutusluokat ja tärkeimmät taivutusmuodot. Opiskelija tuntee inarinsaamessa tapahtuvat ääntenmuutokset ja osaa soveltaa oppimaansa yleisimpiä taivutusmuotoja muodostaessa. Opiskelija tuntee inarinsaamen foneemit, ymmärtää inarinsaamen foneemien pituusjärjestelmän ja ymmärtää miten pituusjärjestelmää mallinnetaan nykyisessä ortografiassa.

Sisältö:

Fonologiaan ja morfologiaan liittyvä keskeinen terminologia, äänteiden kertaaminen ja äänteiden muodostamiseen liittyvä foneettinen termistö, äänteiden pituusjärjestelmä, fonotaksi ja yleinen sekä sanakirjaortografia, sanaluokat, inarinsaamen taivutusluokat ja taivutusmuodot, astevaihtelu ja vokaalien pituus- ja laatumuutokset, tekstin analysointiharjoitukset, taivutusharjoitukset, erityisesti nominatiivi, yksikön genetiivi-akkusatiivi, yksikön lokatiivi, yksikön illatiivi, yksikön komitatiivi, verbien indikatiivin presens ja preteriti, kieltomuoto, partisiipin perfekti.

Järjestämistapa:

Verkko-opetus tai monimuoto-opetus

Toteutustavat:

Luennot 28 h

Kohderyhmä:

Inarinsaamen pää- ja sivuaineopiskelijat

Esitietovaatimukset:

Suoritettuna opintojakso Inarinsaamen peruskurssi I

Yhteydet muihin opintojaksoihin:

Voidaan suorittaa samanaikaisesti opintojakson *Inarinsaamen peruskurssi III* kanssa.

Oppimateriaali:

Marja-Liisa Olthuis & Petter Morottaja 2020: Inarinsaamen kieliooppi. Aanaar: Sämitigge; Opettajan jakama materiaali.

Suoritustavat ja arviointikriteerit:

Aktiivinen osallistuminen ja hyväksytysti suoritettut harjoitukset sekä tentti. Lue lisää [opintosuoritusten arvostelusta](#) yliopiston verkkosivulta.

Arviointiasteikko:

0#5

Vastuuhenkilö:

Yliopisto-opettaja Petter Morottaja

683663P: Inarinsaamen kirjallinen käyttö I, 5 op

Voimassaolo: 01.08.2015 -

Opiskelumuoto: Perusopinnot

Laji: Opintojakso

Vastuuyksikkö: Giellagas-instituutti

Arvostelu: 1 - 5, hyv, hyl

Opintokohteen kielet: saame

Voidaan suorittaa useasti: Kyllä

Laajuus:

5 op

Opetuskieli:

Inarinsaame, apukielenä suomi

Ajoitus:

1. vuosi

Osaamistavoitteet:

Opiskelija hallitsee inarinsaamen kielen ortografian, rakenteen ja eri tyylilajit ja kykenee kirjoittamaan helpohkoja tekstejä inarinsaameksi. Opiskelija tuntee tärkeimmät kieliteknologiset apuvälineet (digisanakirja, oikolukuohjelma) ja osaa käyttää niitä kirjoittamisen tukena.

Sisältö:

Inarinsaamen kirjoitustavan harjoittelua kirjoittamalla ja litteroimalla; helppolukuisten tarinoiden ja tekstien lukeminen, yksinkertaisen tarinoiden ja asiatekstien kirjoittaminen.

Järjestämistapa:

Verkko-opetus tai monimuoto-opetus

Toteutustavat:

Kontaktiopetus 28 t, joista luentoja 14 t ja harjoituksia 14 t

Kohderyhmä:

Inarinsaamen pää- ja sivuaineopiskelijat

Esitietovaatimukset:

Suoritettuina opintojaksot *Inarinsaamen peruskurssi I* ja *Inarinsaamen peruskurssi II* mikäli niitä ei suoriteta samanaikaisesti tämän opintojakson kanssa.

Yhteydet muihin opintoihin:

Suositteluaan suoritettavaksi samanaikaisesti opintojaksojen *Inarinsaamen peruskurssi I*, *Inarinsaamen peruskurssi II* ja *Inarinsaamen peruskurssi III* aikana.

Oppimateriaali:

Anarâš-lehti; sopimuksen mukaan inarinsaamenkielisiä tekstejä ja kirjallisuutta, esim. Linnanmäki, Teija 2012: *Hitruu I. Ááhu kuuvl*. Aanaar: Sämitigge.; Linnanmäki, Teija 2014: *Hitruu I*. Pargokirje #oh#â. Aanaar: Sämitigge; Opettajan jakama materiaali.

Suoritustavat ja arviointikriteerit:

Aktiivinen osallistuminen luentoihin ja harjoituksiin ja Itsenäiset kirjoitustehtävät. Lue lisää [opintosuoritusten arvostelusta](#) yliopiston verkkosivulta.

Arviointiasteikko:

0#5

Vastuuhenkilö:

Yliopisto-opettajat Mervi Sistonen ja Petter Morottaja

A115403: Inarinsaame, syventävät opinnot, 80 op

Opiskelumuoto: Syventävät opinnot

Laji: Kokonaisuus

Vastuuyksikkö: Giellagas-instituutti

Arvostelu: 1 - 5, hyv, hyl

Opintokohteen kielet: suomi

Pakolliset opintojaksot

683653Y: HOPS - henkilökohtainen opintosuunnitelma 3 (inarinsaame), 0 op**Voimassaolo:** 01.08.2011 -**Opiskelumuoto:** Syventävät opinnot**Laji:** Opintojakso**Vastuuyksikkö:** Giellagas-instituutti**Arvostelu:** 1 - 5, hyv, hyl**Opintokohteen kielet:** suomi**Laajuus:**

0 op

Opetuskieli:

Suomi

Ajoitus:

3.–4. lukuvuosi

Osaamistavoitteet:

Opiskelijalla on tutkinnon loppuun suorittamiseksi tehty suunnitelma, joka rakentuu omista (työllistymis) tavoitteista suhteessa koulutukseen.

Sisältö:

Aikaisempien HOPS-suunnitelmien tarkentaminen.

Järjestämistapa:

Kontaktiopetus

Toteutustavat:

HOPS-palaveri pro gradu -tutkielmasta vastaavan professorin kanssa, minkä jälkeen opiskelija suunnittelee ja aikatauluttaa opintonsa ja opintopolkunsa.

Kohderyhmä:

Maisteriopintojaan aloittavat opiskelijat

Esitietovaatimukset:

Pro gradu -tutkielman aihevalintaprosessin yhteydessä

Suoritustavat ja arviointikriteerit:

Kirjallinen opintosuunnitelma ja keskustelu. Lue lisää [opintosuoritusten arvostelusta](#) yliopiston verkkosivulta.

Arviointiasteikko:

Hyväksytty

Vastuuhenkilö:

Omaopettaja

683673S: Inarinsaamen fonologia ja morfologia III, 5 op**Voimassaolo:** 01.08.2015 -**Opiskelumuoto:** Syventävät opinnot**Laji:** Opintojakso**Vastuuyksikkö:** Giellagas-instituutti**Arvostelu:** 1 - 5, hyv, hyl**Opintokohteen kielet:** saame**Voidaan suorittaa useasti:** Kyllä

Laajuus:

5 op

Opetuskieli:

Inarinsaame

Ajoitus:

4. vuosi

Osaamistavoitteet:

Opintojakson suoritettuaan opiskelija hallitsee inarinsaamen harvinaisempienkin muotojen taivutussäännöt ja osaa tottuneesti soveltaa taitojaan kieltä käyttäessään. Opiskelija osaa itsenäisesti tarkistaa ja tarkastella omaa ja toisten kieltä taivutusopin kannalta. Opiskelija tuntee taivutussääntöihin liittyvää tyypillistä vaihtelua. Opiskelija on perehtynyt inarinsaamen fonologiaan ja morfologiaan liittyvään tieteelliseen kirjallisuuteen.

Sisältö:

Analysointi- ja taivutusharjoituksia (erit. äänneiden kesto, kvantitatiiviset ja kvalitatiiviset äänneenmuutokset, harvinaisemmat taivutusmuodot kuten verbien imperatiivi- ja potentiaalimuodot ja nominien omistusmuodot), tieteellisiin artikkeleihin perehtymistä, inarinsaamen äännehistoria.

Järjestämistapa:

Verkko-opetus tai monimuoto-opetus

Toteutustavat:

Luennot 28 t

Kohderyhmä:

Inarinsaamen pääaineopiskelijat

Esitietovaatimukset:

Suoritettuina inarinsaamen perusopinnot kokonaan sekä aineopinnoista vähintään seuraavat kurssit: *Inarinsaamen fonologia ja morfologia II*, *Inarinsaamen lauseoppi* ja *Inarinsaamen sananmuodostusoppi*.

Oppimateriaali:

Opettajan jakama materiaali; Marja-Liisa Olthuis & Petter Morottaja 2020: Inarinsaamen kielioppi. Aanaar: Sämítigge; Erkki Itkonen 1986-1991: Inarilappisches Wörterbuch I-IV. Helsinki: Suomalais-ugrilainen seura.

Suoritustavat ja arviointikriteerit:

Aktiivinen osallistuminen luennoille ja harjoituksiin sekä tentti. Lue lisää [opintosuoritusten arvostelusta](#) yliopiston verkkosivulta.

Arviointiasteikko:

0–5

Vastuuhenkilö:

Yliopisto-opettaja Petter Morottaja

683683S: Inarinsaamen kirjallinen käyttö III, 10 op**Voimassaolo:** 01.08.2020 -**Opiskelumuoto:** Syventävät opinnot**Laji:** Opintojakso**Vastuuyksikkö:** Giellagas-instituutti**Arvostelu:** 1 - 5, hyv, hyl**Opintokohteen kielet:** suomi**Laajuus:**

10 op

Opetuskieli:

Inarinsaame

Ajoitus:

4.–5. vuosi

Osaamistavoitteet:

Opintojakson suoritettuaan opiskelija osaa kirjoittaa sujuvaa ja virheetöntä inarinsaamea. Opiskelija tuntee kattavasti inarinsaamenkielistä kirjallisuutta. Opiskelija osaa tuottaa erityyppisiä teksti- ja tyyllilajeja sekä on tutustunut prosessikäntämiseen.

Sisältö:

Erityyppisiin tekstilajeihin liittyvät kirjoitus- ja käännoستهävät. Inarinsaamenkielisen kirjallisuuden lukeminen.

Järjestämistapa:

Verkko-opetus tai monimuoto-opetus; itsenäinen työskentely

Toteutustavat:

Luennot 28 h, seminaarit, työpajat ja ohjattu itsenäinen työskentely

Kohderyhmä:

Inarinsaamen pää- ja sivuaineopiskelijat

Esitietovaatimukset:

Suoritettuina inarinsaamen aineopinnot

Oppimateriaali:

Sovitaan erikseen opettajan kanssa.

Suoritustavat ja arviointikriteerit:

Aktiivinen osallistuminen ja hyväksytysti suoritettut lukemis-, kirjoitus- ja käännoستهävät. Lue lisää [opintosuoritusten arvostelusta](#) yliopiston verkkosivulta.

Arviointiasteikko:

0–5

Vastuuhenkilö:

Yliopistonlehtori Marja-Liisa Olthuis ja yliopisto-opettaja Petter Morottaja

Lisätiedot:

Mikäli opiskelija valitsee käntämisen kohdekieleksi inarinsaamen, opintopisteet lasketaan seuraavasti: 1 opintopiste on kolme sivua (á 2000 merkkiä) valmista keskivaikeaa käännettävää tekstiä.

683676S: Valinnaiset syventävät opinnot (inarinsaame), 15 op

Voimassaolo: 01.08.2015 -

Opiskelumuoto: Syventävät opinnot

Laji: Opintojakso

Vastuuyksikkö: Giellagas-instituutti

Arvostelu: 1 - 5, hyv, hyl

Opintokohteen kielet: saame

Voidaan suorittaa useasti: Kyllä

Laajuus:

15 op

Opetuskieli:

Inarinsaame

Ajoitus:

4.–5. vuosi

Osaamistavoitteet:

Opiskelija syventyy valitsemaansa erityisalaan ja syventää tietojaan ja taitojaan ko. kurssien sisällöissä.

Sisältö:

Erityisalan kurssit, kirjallisuus ja/tai työskentely sopimuksen mukaan. Inarinsaamen syventäviä opintoja järjestetään opiskelijoiden toiveita kuunnellen mm. seuraavien tutkimusalojen sisältä: 1) kieliteknologia, 2) kielihistoria, 3) kirjoittaminen ja kääntäminen ja 4) kielenelvytys.

Järjestämistapa:

Verkko-opetus, monimuoto-opetus tai itsenäinen työskentely

Toteutustavat:

Luennot, harjoitukset, seminaarit, työskentely ja/tai kirjallisuus sopimuksen mukaan.

Kohderyhmä:

Inarinsaamen pääaineopiskelijat

Esitietovaatimukset:

Aineopinnot suoritettuina

Oppimateriaali:

Sopimuksen mukaan

Suoritustavat ja arviointikriteerit:

Tentti, essee tai oppimispäiväkirja. Lue lisää [opintosuoritusten arvostelusta](#) yliopiston verkkosivulta.

Arviointiasteikko:

Hyväksytty/hylätty tai 0–5

Vastuuhenkilö:

Yliopistonlehtori Marja-Liisa Olthuis

Työelämäyhteistyö:

Sopimuksen mukaan.

Lisätiedot:

Opiskelija voi valita tähän kulloinkin tarjolla olevia erikoisalan kursseja (esim. kieliteknologia, kääntäminen tai kielenelvytys).

683684S: Graduseminaari, 0 op

Voimassaolo: 01.08.2020 -

Opiskelumuoto: Syventävät opinnot

Laji: Opintojakso

Vastuuyksikkö: Giellagas-instituutti

Arvostelu: 1 - 5, hyv, hyl

Opintokohteen kielet: suomi

Laajuus:

0 op

Opetuskieli:

Inarinsaame ja suomi

Ajoitus:

5. vuosi

Osaamistavoitteet:

Opiskelija osaa järjestää, esitellä ja arvioida tieteellistä tietoa ja tehdä tieteellistä tutkimusta itsenäisesti.

Sisältö:

Tutkimussuunitelman ja seminaarintyön kirjoittaminen, ohjausseminaarit ja tieteellinen keskustelu. Opiskelija myös opponoi muita seminaaritöitä. Graduseminaari suoritetaan yhdessä Pro gradu -tutkielman kanssa.

Järjestämistapa:

Lähiopetus ja/tai verkko-opetus

Toteutustavat:

Seminaari-istunnot, opiskelijan henkilökohtainen ohjaus

Kohderyhmä:

Inarinsaamen pääaineopiskelijat

Esitietovaatimukset:

Aineopinnot suoritettuina

Oppimateriaali:

Ks. pro gradu -tutkielma

Suoritustavat ja arviointikriteerit:

Seminaarityöt

Arviointiasteikko:

Hyväksytty/hylätty

Vastuuhenkilö:

Yliopistonlehtori

683685S: Pro gradu -tutkielma, 30 op

Voimassaolo: 01.08.2020 -

Opiskelumuoto: Syventävät opinnot

Laji: Lopputyö

Vastuuyksikkö: Giellagas-instituutti

Arvostelu: 1 - 5, hyv, hyl

Opintokohteen kielet: suomi

Laajuus:

30 op

Opetuskieli:

Inarinsaame ja suomi

Ajoitus:

5. vuosi

Osaamistavoitteet:

Opiskelija osaa itsenäisesti suunnitella ja toteuttaa tieteellisen tutkimuksen noudattaen tieteellisen kirjoittamisen periaatteita ja tutkimuseettistä toimintatapaa. Opiskelija osaa identifoida ja rajata tutkimusongelman. Hän osaa laatia työnsä tutkimussuunnitelman ja referoida ja arvioida tutkimusalansa historiaa, metodeja ja tutkimusalaansa liittyvää lähdekirjallisuutta. Hän osaa hankkia, hakea, järjestää, esittää ja arvioida analyyttisesti tutkimustietoa ja soveltaa kielentutkimuksen menetelmiä. Hän osaa puolustaa työtään tieteellisissä keskusteluissa. Opiskelija osaa viestiä tieteellisen viestinnän tapojen mukaisesti.

Sisältö:

Tiedonhankintaa ja -hakua, kirjastotyöskentelyä, kirjallisuuteen ja tutkimusmenetelmiin perehtyvää lukemista ja referointia, asiakokonaisuuksien hahmottamista, aineiston hankintaa ja käsittelyä, aineiston ja tulosten järjestelyä, päätelmien tekemistä, tieteellistä keskustelua, ilmaisua ja kirjoittamista, työn teknistä hiomista, seminaari-istuntoja ja ohjaus- ja palautekeskusteluja. Seminaarit: kirjareferointi, tutkimussuunnitelma, tutkimushistoria ja seminaarityö. Opiskelija arvioi alan tutkimustietoa, jakaa tietämystään muiden kanssa ja osallistuu tieteelliseen keskusteluun. Opiskelija myös oppooi muiden seminaaritöitä.

Järjestämistapa:

Monimuoto-opetus, seminaarit ja opiskelijan itsenäinen työskentely

Toteutustavat:

Seminaarityöskentely sekä ohjattu itsenäinen työskentely: omatoimista perehtymistä kirjallisuuteen, itsenäistä tutkimustyötä, ohjaus- ja palautekeskusteluja työn ohjaajan kanssa sekä tutkielman kirjoittaminen

Kohderyhmä:

Inarinsaamen pääaineopiskelijat

Esitietovaatimukset:

Kandidaatintutkinto suoritettuna

Oppimateriaali:

Omaan tutkimusalaan liittyvä tieteellinen kirjallisuus; Lisäksi oheismateriaalina: Risto Heikkinen, Anja Agander, Eva Ijäs ja Mirja Laitinen 2005: *Tiedonhakijan teho-opas*. Jyväskylä: Docendo; Merja Kinnunen & Olli Löytty (toim.) 2007: *Tieteellinen kirjoittaminen*. 2. painos. Tampere: Osuuskunta Vastapaino; Olli Mäkinen 2005: *Tieteellisen kirjoittamisen ABC*. Helsinki: Tammi; Sirkka Hirsjärvi, Pirkko Remes & Paula Sajavaara 2013: *Tutki ja kirjoita*. 15. - 17. painos. Helsinki: Tammi; Helena Kangasharju ja Marketta Marjapuro 2005: *Tutkimusraportin kirjoittaminen*, 5–89; Sonja Kniivilä, Sari Lindblom-Ylärinne ja Anne Mäntynen 2012: *Tiede ja teksti*. Tehoa ja taitoa tutkielman kirjoittamiseen. 2. painos. s. 3–55, 89–191; Juha T Hakala 2008: *Uusi graduopas*. Melkein maisterin entistä ehompia niksikirja. 2. tai 3. painos. Helsinki: Gaudeamus.

Suoritustavat ja arviointikriteerit:

Ohjattu itsenäinen tutkimustyö, inarinsaamenkielinen pro gradu -tutkielma. Tutkielmaan liitetään kaksi A4-sivun mittaista tiivistelmää (kypsyysnäyte), toinen suomeksi ja toinen inarinsaameksi. Lue lisää [opintosuoritusten arvostelusta](#) yliopiston verkkosivulta.

Arviointiasteikko:

0#5

Vastuuhenkilö:

Yliopistonlehtori Marja-Liisa Olthuis

Lisätiedot:

Tutkielman suositeltava laajuus 50#70 sivua

683650S: Kypsyysnäyte (maisterintutkinto/inarinsaame), 0 op

Voimassaolo: 01.08.2011 -

Opiskelumuoto: Syventävät opinnot

Laji: Opintojakso

Vastuuyksikkö: Giellagas-instituutti

Arvostelu: 1 - 5, hyv, hyl

Opintokohteen kielet: suomi

Laajuus:

0 op

Opetuskieli:

Inarinsaame ja suomi

Ajoitus:

5. vuosi

Osaamistavoitteet:

Opintojakson suoritettuaan opiskelija pystyy esittelemään tutkielmansa keskeisiä metodisia lähtökohtia, tuloksia ja johtopäätöksiä asiantuntevasti, tiiviisti ja valikoivasti.

Sisältö:

Pro gradu -tutkielmasta inarinsaameksi ja suomeksi kirjoitetut tiivistelmät. Kypsyysnäytteen tarkastaa tutkielman tarkastaja.

Järjestämistapa:

Itseopiskelu

Toteutustavat:

Pro gradu -tutkielmasta kirjoitetut tiivistelmät.

Kohderyhmä:

Inarinsaamen pääaineopiskelijat

Esitietovaatimukset:

Tarkastettavaksi jätetty pro gradu -tutkielma

Yhteydet muihin opintojaksoihin:**Oppimateriaali:**

Ohjaajan kanssa erikseen sovittu materiaali

Suoritustavat ja arviointikriteerit:

Pro gradu -tutkielmasta inarinsaameksi ja suomeksi kirjoitetut A4-sivun mittaiset tiivistelmät. Lue lisää [opintosuoritusten arvostelusta](#) yliopiston verkkosivulta.

Arviointiasteikko:

Hyväksytty/hylätty

Vastuuhenkilö:

Yliopistonlehtori Marja-Liisa Olthuis

A116502: Koltansaame, aineopinnot, 45 op

Voimassaolo: 01.08.2016 -

Opiskelumuoto: Aineopinnot

Laji: Kokonaisuus

Vastuuyksikkö: Giellagas-instituutti

Arvostelu: 1 - 5, hyv, hyl

Opintokohteen kielet: suomi

*Pakollisuus***683732Y: HOPS - henkilökohtainen opintosuunnitelma 2 (koltansaame), 0 op**

Voimassaolo: 01.08.2020 -

Opiskelumuoto: Yleisopinnot

Laji: Opintojakso

Vastuuyksikkö: Giellagas-instituutti

Arvostelu: 1 - 5, hyv, hyl

Opintokohteen kielet: suomi

Laajuus:

0 op

Opetuskieli:

Suomi

Ajoitus:

2.–3. lukuvuosi

Osaamistavoitteet:

Opiskelija päivittää ja tarkistaa oman opintosuunnitelmansa kandidaatintutkielman ja HuK-tutkinnon suorittamiseksi.

Järjestämistapa:

Kontaktiopetus

Toteutustavat:

HOPS-palaverit omaopettajan ja kandidaattiseminaarin opettajan kanssa

Kohderyhmä:

Koltansaamen pääaineopiskelijat

Esitietovaatimukset:

Kandidaatintutkielman aloittamisen yhteydessä

Suoritustavat ja arviointikriteerit:

Kirjallinen opintosuunnitelma ja keskustelu.

Arviointiasteikko:

Hyväksytty

Vastuuhenkilö:

Omaopettaja yliopistonlehtori Marjatta Jomppanen

683693A: Koltansaamen taivutusoppi, 5 op

Voimassaolo: 01.08.2016 -

Opiskelumuoto: Aineopinnot

Laji: Opintojakso

Vastuuyksikkö: Giellagas-instituutti

Arvostelu: 1 - 5, hyv, hyl

Opettajat: Miika Lehtinen

Opintokohteen kielet: suomi

Laajuus:

5 op

Opetuskieli:

Suomi ja/tai koltansaame

Ajoitus:

2. vuosi, 1. ja 2. periodi

Osaamistavoitteet:

Opiskelija hallitsee keskeisten taivutusmuotojen lisäksi myös koltansaamen perifeerisemmät taivutuskategoriat. Hän osaa määrittää nominien ja verbien taivutusluokan ja soveltaa tätä taitoa myös uudissanon taivutukseen.

Sisältö:

Verbien imperatiivi, konditionaali, potentiaali ja infiniittimuodot, substantiivien omistustaivutus ja adjektiivien attribuuttimuodot

Järjestämistapa:

Netti- ja kontaktiopetus

Toteutustavat:

Luennot ja harjoitukset (36 h)

Kohderyhmä:

Koltansaamen opiskelijat

Esitietovaatimukset:

683689P Koltansaamen muoto-oppi

Oppimateriaali:

Satu ja Jouni Moshnikoff, Eino Koponen 2009: *Koltansaamen koulukielioppi*; Mikko Korhonen, Pekka Sammallahti, Jouni Moshnikoff 1973: *Koltansaamen opas*; opettajan jakamat materiaalit

Suoritustavat ja arviointikriteerit:

Tentti tai kotitentti

Arviointiasteikko:

0#5

Vastuuhenkilö:

Eino Koponen

683694A: Koltansaamen sananmuodostusoppi, 5 op

Voimassaolo: 01.08.2016 -

Opiskelumuoto: Aineopinnot

Laji: Opintojakso

Vastuuyksikkö: Giellagas-instituutti

Arvostelu: 1 - 5, hyv, hyl

Opettajat: Miika Lehtinen

Opintokohteen kielet: saame

Laajuus:

5 op

Opetuskieli:

Koltansaame

Ajoitus:

2.vuosi, 2. periodi

Osaamistavoitteet:

Opiskelija hallitsee koltansaamen sananmuodostuksen sekä teoriassa että käytännössä ja kykenee soveltamaan tietojaan uudissanojen tuottamisessa ja jo tarjolla olevien uudissanojen arvioimisessa.

Sisältö:

Keskeiset nomini- ja verbijohdintimet merkityksen ja muodostuksen kannalta. Lainasanojen mukauttaminen. Yhdyssanatyyppit.

Järjestämistapa:

Netti- ja kontaktiopetus

Toteutustavat:

Luennot ja harjoitukset (36 h)

Kohderyhmä:

Koltansaamen opiskelijat

Esitietovaatimukset:

683689P Koltansaamen muoto-oppi

Oppimateriaali:

Aineisto jaetaan luennoilla (soveltuvin osin myös vastaavien pohjois- ja inarinsaamen kurssien materiaali).

Suoritustavat ja arviointikriteerit:

Tentti tai kotitentti

Arviointiasteikko:

0#5

Vastuuhenkilö:

NN

683695A: Koltansaamen sanasto II, 5 op

Voimassaolo: 01.08.2016 -

Opiskelumuoto: Aineopinnot

Laji: Opintojakso

Vastuuyksikkö: Giellagas-instituutti

Arvostelu: 1 - 5, hyv, hyl

Opintokohteen kielet: suomi

Laajuus:

5 op

Opetuskieli:

Koltansaame

Ajoitus:

3. vuosi, 1. periodi

Osaamistavoitteet:

Opiskelija hallitsee jokapäiväisessä viestinnässä tarpeellisen ja keskeisen koltansaamen sanaston sekä tuntee perusteellisemmin vähintään yhden erikoisalan sanastoa.

Sisältö:

Opiskelija kartuttaa sanavarastoaan koltansaamenkielisten kirjoitettujen tekstien ja puhutun kielen tallenteiden avulla. Opiskelija perehtyy sanastoon esimerkiksi inventoimalla valitsemansa erikoisalan (luonnontiede, uskonto, kolttien perinteiset elinkeinot, moderni yhteiskunta jne.) sanaston puutteita ja luomalla uudissanastoa.

Järjestämistapa:

Netti- ja kontaktiopetus

Toteutustavat:

Luennot ja harjoitukset (36 h)

Kohderyhmä:

Koltansaamen opiskelijat

Esitietovaatimukset:

683691P Koltansaamen sanasto

Oppimateriaali:

Koltankieliset kirjat, lehdet, internetsivustot, kielennäytteet ja -tallenteet

Suoritustavat ja arviointikriteerit:

Harjoitustyö ja tentti tai kotitentti

Arviointiasteikko:

0#5

Vastuuhenkilö:

Professori Jussi Ylikoski

683696A: Koltansaamen kirjoittaminen II, 5 op**Voimassaolo:** 01.08.2016 -**Opiskelumuoto:** Aineopinnot**Laji:** Opintojakso**Vastuuyksikkö:** Giellagas-instituutti**Arvostelu:** 1 - 5, hyv, hyl**Opintokohteen kielet:** suomi**Laajuus:**

5 op

Opetuskieli:

Suomi ja/tai koltansaame

Ajoitus:

3. vuosi, 2. periodi

Osaamistavoitteet:

Opiskelija tuntee kirjoitetun kielen tekstilajit ja kykenee tuottamaan erityyppisiä tekstejä koltansaameksi. Opiskelija hallitsee koltansaamen kirjakielen normit ja osaa kirjoittaa kieliopillisesti oikeaa kieltä.

Sisältö:

Opiskelijat harjoittelevat erityyppisten tekstien (uutinen, kolumni, arvostelu, mielipidekirjoitus, kirje ym.) kirjoittamista ja arvioivat toistensa tuotoksia kielen kannalta. Opiskelijat perehtyvät puhutun ja kirjoitetun kielen eroihin litteroimalla kielennäyhteitä.

Järjestämistapa:

Netti- ja kontaktiopetus

Toteutustavat:

Luennot ja harjoitukset (36 h)

Kohderyhmä:

Koltansaamen opiskelijat

Esitietovaatimukset:

683692P Koltansaamen kirjoittaminen ja kääntäminen

Oppimateriaali:

Aineisto jaetaan luennoilla (soveltuvin osin myös vastaavien pohjois- ja inarinsaamen kurssien materiaalit).

Suoritustavat ja arviointikriteerit:

Harjoitustyöt

Arviointiasteikko:

0#5

Vastuuhenkilö:

Professori Jussi Ylikoski

683697A: Koltansaamen kääntäminen II, 5 op

Voimassaolo: 01.08.2016 -

Opiskelumuoto: Aineopinnot

Laji: Opintojakso

Vastuuyksikkö: Giellagas-instituutti

Arvostelu: 1 - 5, hyv, hyl

Opintokohteen kielet: suomi

Laajuus:

5 op

Opetuskieli:

Suomi ja/tai koltansaame

Ajoitus:

3. vuosi, 3. periodi

Osaamistavoitteet:

Opiskelija tuntee kielen kääntämisen yleiset periaatteet ja osaa soveltaa niitä kääntäessään erityyppisiä tekstejä suomesta koltansaameen.

Sisältö:

Opiskelijat harjoittelevat erityyppisten tekstien (lehtiartikkelien, oppikirjatekstien, romaanikatkelmien, AV-materiaalin, hallintotekstien ym.) kääntämistä suomesta koltansaameen ja arvioivat toistensa tuotoksia kielen kannalta.

Järjestämistapa:

Netti- ja kontaktiopetus

Toteutustavat:

Luennot ja harjoitukset (36 h)

Kohderyhmä:

Koltansaamen opiskelijat

Esitietovaatimukset:

683692P Koltansaamen kirjoittaminen ja kääntäminen

Oppimateriaali:

Aineisto jaetaan luennoilla.

Suoritustavat ja arviointikriteerit:

Harjoitustyöt, tentti tai kotitentti

Arviointiasteikko:

0#5

Vastuuhenkilö:

Professori Jussi Ylikoski

683698A: Koltansaamen kirjallisuus ja suullinen perinne, 5 op

Voimassaolo: 01.08.2016 -

Opiskelumuoto: Aineopinnot

Laji: Opintojakso

Vastuuyksikkö: Giellagas-instituutti

Arvostelu: 1 - 5, hyv, hyl

Opintokohteen kielet: suomi

Laajuus:

5 op

Opetuskieli:

Suomi ja/tai koltansaame

Ajoitus:

2.vuosi, 4. periodi

Osaamistavoitteet:

Opiskelija tuntee koltansaameksi ilmestyneen kaunokirjallisuuden (runot, novellit), leu'dd-perinteen sekä koltansaamen perinteiset tarinatyytit, niissä esiintyvät hahmot ja motiivit.

Sisältö:

Vainolaistarinat, hölmöläistarinat, eläintarinat; Laurukainen, staalo, tsaari, piru; eläinmetamorfoosi.

Opiskelijat lukevat kaunokirjallisuutta ja muistiin merkittävää suullista perinnettä sekä kuuntelevat tallenteita ja laativat näistä referaatteja tai analyseja.

Järjestämistapa:

Netti- ja kontaktiopetus

Toteutustavat:

Luennot ja harjoitukset (36 h)

Kohderyhmä:

Koltansaamen opiskelijat

Oppimateriaali:

Koltansaamenkielinen painettu ja äänitallennemateriaali (Saamelainen kulttuuriarkisto)

Suoritustavat ja arviointikriteerit:

Tentti, kotitentti tai harjoitustyö

Arviointiasteikko:

0#5

Vastuuhenkilö:

Professori Jussi Ylikoski

683699A: Kielten uhanalaisuus ja elvyttäminen, 5 op

Voimassaolo: 01.08.2016 -

Opiskelumuoto: Aineopinnot

Laji: Opintojakso
Vastuuyksikkö: Giellagas-instituutti
Arvostelu: 1 - 5, hyv, hyl
Opettajat: Miika Lehtinen
Opintokohteen kielet: saame

Laajuus:

5 op

Opetuskieli:

Koltansaame

Ajoitus:

2. vuosi, 3. periodi

Osaamistavoitteet:

Opintojakson suoritettuaan opiskelija osaa nimetä eri kohderyhmille kehitetyt kielen revitalisaatiomenetelmät. Opiskelija kykenee analysoimaan, millainen revitalisaatiomenetelmä sopii mihinkin käyttötarkoitukseen ja kieliympäristöön.

Sisältö:

Revitalisaatiomenetelmät: totaaliset kielikylpyohjelmat, osittaiset kielikylpyohjelmat ja kaksikielisysohjelmat, paikallinen kieli toisena "vieraana" kielenä -ohjelmat, kieliyhteisöpohjaiset ohjelmat, kielimestari-oppilas-ohjelma, kielijulistusohjelmat, kielen dokumentointi.

Järjestämistapa:

Johdantoluento sekä itsenäinen opiskelu

Toteutustavat:

Luennot ja kirjallisuustentti

Kohderyhmä:

Koltansaamen opiskelijat

Oppimateriaali:

Kirjallisuutta sopimuksen mukaan. (Ks. myös inarinsaamen revitalisaation metodologia.)

Suoritustavat ja arviointikriteerit:

Kirjallisuustentti

Arviointiasteikko:

0#5

Vastuuhenkilö:

Vieraileva luennoitsija

683700A: Kandidaatintutkielma (koltansaame), 10 op**Voimassaolo:** 01.08.2016 -**Opiskelumuoto:** Aineopinnot**Laji:** Opintojakso**Vastuuyksikkö:** Giellagas-instituutti**Arvostelu:** 1 - 5, hyv, hyl**Opintokohteen kielet:** saame**Laajuus:**

10 op

Opetuskieli:

Koltansaame

Ajoitus:

3. vuosi

Osaamistavoitteet:

Opiskelija osaa laatia tutkimussuunnitelman ja tieteellisen tutkielman sovitusta tutkimusaiheesta. Hän osaa etsiä itsenäisesti tietoja tieteellisistä lähteistä, arvioida niitä kriittisesti ja soveltaa niitä omaan tutkimukseensa. Hän osaa käyttää koltansaamea tieteellisessä keskustelussa ja opponoida tieteellistä tutkimusta.

Sisältö:

Seminaaritapaamiset, tutkimus ja sen opponointi, tiedonhankinnan perustiedot, kirjallisuuteen syventyminen, tutkimusaineiston itsenäinen käsittely, 15–20 sivun pituisen kandidaatintutkielman laatiminen ja sen puolustaminen kandidaattiseminaarissa.

Järjestämistapa:

Kontaktiopetus ja itsenäinen työskentely

Toteutustavat:

Seminaaritapaamiset ja -työskentely, kirjoittaminen ja opponointi

Kohderyhmä:

Koltansaamen pääaineopiskelijat

Esitietovaatimukset:

Koltansaamen perusopinnot

Yhteydet muihin opintojaksoihin:

Kypsyysnäyte (kandidaatintutkinto/koltansaame)

Oppimateriaali:

Opiskelijan omaan tutkimusalaan liittyvä tieteellinen kirjallisuus. Tutkimateriaalina Hirsjärvi, Sirkka – Remes, Pirkko – Sajavaara, Paula 2010: Tutki ja kirjoita.

Suoritustavat ja arviointikriteerit:

Kandidaatintutkielman laatiminen ja seminaariin osallistuminen

Arviointiasteikko:

0#5

Vastuuhenkilö:

Professori Jussi Ylikoski

683720A: Kypsyysnäyte (kandidaatintutkinto/koltansaame), 0 op

Voimassaolo: 01.08.2016 -

Opiskelumuoto: Aineopinnot

Laji: Opintojakso

Vastuuyksikkö: Giellagas-instituutti

Arvostelu: 1 - 5, hyv, hyl

Opintokohteen kielet: suomi

Laajuus:

0 op

Opetuskieli:

Opiskelijan äidinkieli

Ajoitus:

3. vuosi

Osaamistavoitteet:

Opintojakson suoritettuaan opiskelija osaa kirjoittaa annetun tehtävänasettelun pohjalta kieleltään ja sisällöltään viimeistellyn esseen, jossa esittelee tutkielmansa teoreettista ja metodologista taustaa sekä keskeisiä tuloksia. Kypsyysnäytteen pituus on neljä sivua, noin 500 sanaa.

Sisältö:

Kandidaatintutkielman pohjalta kirjoitettava essee

Järjestämistapa:

Tentti

Toteutustavat:

Kypsyysnäyte kirjoitetaan tenttitilaisuudessa.

Kohderyhmä:

Koltansaamen pääaineopiskelijat

Esitietovaatimukset:

Hyväksytty kandidaatintutkielma

Arviointiasteikko:

Hyväksytty/hylätty

Vastuuhenkilö:

Professori Jussi Ylikoski

A116501: Koltansaame, perusopinnot, 25 op**Opiskelumuoto:** Perusopinnot**Laji:** Kokonaisuus**Vastuuyksikkö:** Giellagas-instituutti**Arvostelu:** 1 - 5, hyv, hyl**Opintokohteen kielet:** suomi*Pakollisuus***683731Y: HOPS - henkilökohtainen opintosuunnitelma 1 (koltansaame), 0 op****Voimassaolo:** 01.08.2020 -**Opiskelumuoto:** Yleisopinnot**Laji:** Opintojakso**Vastuuyksikkö:** Giellagas-instituutti**Arvostelu:** 1 - 5, hyv, hyl**Opintokohteen kielet:** suomi**Laajuus:**

0 op

Opetuskieli:

Suomi

Ajoitus:

1. lukuvuosi

Osaamistavoitteet:

Opiskelija laatii kandidaatintutkinnon suorittamiseksi suunnitelman, joka rakentuu omista (työllistymis) tavoitteista suhteessa koulutukseen.

Järjestämistapa:

Kontaktiopetus

Toteutustavat:

Osallistuminen tiedotustilaisuuksiin ja HOPS-palaverit omaopettajan kanssa, minkä jälkeen opiskelija suunnittelee ja aikatauluttaa opintonsa ja opintopolkunsä käyttäen hyväkseen HOPS-lomakkeita.

Kohderyhmä:

Ensimmäisen vuoden opiskelijat

Yhteydet muihin opintojaksoihin:

Hetä opintojen alkuvaiheessa

Suoritustavat ja arviointikriteerit:

Kirjallinen opintosuunnitelma ja keskustelu. Lue lisää opintosuoritusten arvostelusta yliopiston verkkosivulta.

Arviointiasteikko:

Hyväksytty

Vastuuhenkilö:

Omaopettaja yliopistonlehtori Marjatta Jomppanen

683688P: Koltansaamen äänneoppi, 5 op

Voimassaolo: 01.01.2015 -

Opiskelumuoto: Perusopinnot

Laji: Opintojakso

Vastuuyksikkö: Giellagas-instituutti

Arvostelu: 1 - 5, hyv, hyl

Opettajat: Miika Lehtinen

Opintokohteen kielet: saame

Voidaan suorittaa useasti: Kyllä

Laajuus:

5 op

Opetuskieli:

Suomi ja/tai koltansaame

Ajoitus:

1.vuosi, 1. periodi

Osaamistavoitteet:

Opiskelija tuntee äänneopin tutkimuksen keskeisen terminologian ja käsitteistön ja osaa käyttää sitä koltansaamen äännejärjestelmän kuvaamiseen. Opiskelija ymmärtää fonologisen ja foneettisen kirjoituksen eron, tuntee suomalais-ugrilaisen tarkekirjoituksen peruseräpäätteen ja osaa soveltaa tätä tietoa käyttäessään esim. T. I. Itkosen *Koltan- ja kuolanlapin sanakirjaa*. Hän hallitsee kirjakielen ja ääntämisen suhteen ja tiedostaa kirjakielen pohjana olevaan vanhan Suonikylän murteen ja muiden koltansaamen murteiden väliset tärkeimmät äänneopilliset erot.

Sisältö:

Fonetiikan ja fonologian keskeinen terminologia ja vokaalien ja konsonanttien ääntöpaikat ja -tavat; koltansaamen foneemi-inventaario ja kunkin foneemin ääntäminen ja mahdollinen allofonia; koltansaamen morfofonologia eli astevaihtelu, vokaalivaihtelu ja palatalisaatio; suomalais-ugrilaisen tarkekirjoituksen perusteet ja käytännön harjoituksia tarkekirjoituksen tulkitsemisestä.

Järjestämistapa:

Netti- ja kontaktiopetus

Toteutustavat:

Luennot ja harjoitukset (36 h)

Kohderyhmä:

Koltansaamen opiskelijat

Oppimateriaali:

Saamelaisen kulttuuriaineiston arkisto, Giellagas-instituutti; Sammallahti Pekka 2012: *Vuo#lg#g#e jää'tted oouda#s: lookkmo#o#z#z#/# De fas johtta#jedje: nuortalas#giel lohkosat/Taas mentiin: koltansaamen lukemisto soveltuvin osin. Muu aineisto jaetaan luennoilla.*

Suoritustavat ja arviointikriteerit:

Tentti tai kotitentti

Arviointiasteikko:

0#5

Vastuuhenkilö:

Yliopisto-opettaja Miika Lehtinen

683689P: Koltansaamen muoto-oppi, 5 op

Voimassaolo: 01.01.2015 -

Opiskelumuoto: Perusopinnot

Laji: Opintojakso

Vastuuyksikkö: Giellagas-instituutti

Arvostelu: 1 - 5, hyv, hyl

Opettajat: Miika Lehtinen

Opintokohteen kielet: saame

Voidaan suorittaa useasti: Kyllä

Laajuus:

5 op

Opetuskieli:

Suomi ja/tai koltansaame

Ajoitus:

1.vuosi, 2. periodi

Osaamistavoitteet:

Opiskelija perehtyy koltansaamen taivutusoppiin ja sananmuodostusoppiin: hän hallitsee muoto-opin kuvaamiseen liittyvät keskeiset kielitieteelliset käsitteet ja teoriat sekä osaa soveltaa niitä koltansaamen muoto-opin kuvaamiseen ja analysointiin. Hän parantaa taivutusopin aktiivista hallintaansa käytännön harjoituksin sekä kartuttaa sanavarastoaan johto-oppiin perehtymällä.

Sisältö:

Morfologian perusterminologia: morfeemi, allomorfa, morfeemien luokittelu ja morfeemien merkityksen analyysi; koltansaamen nominien absoluuttinen taivutus kaikissa sijamuodoissa; koltansaamen verbien taivutus indikatiivissa, konditionaalissa ja imperatiivin toisessa persoonassa sekä keskeisimmät infiniittimuodot; adjektiivien vertailumuodot; pieni katsaus yleisimpiin verbi-, substantiivi- ja adverbijohtimiin.

Järjestämistapa:

Netti- ja kontaktiopetus

Toteutustavat:

Luennot ja harjoitukset (36 h)

Kohderyhmä:

Koltansaamen opiskelijat

Oppimateriaali:

Aineisto jaetaan luennoilla

Suoritustavat ja arviointikriteerit:

Tentti tai kotitentti

Arviointiasteikko:

0#5

Vastuuhenkilö:

Tutkija Markus Juutinen

683690P: Koltansaamen lauseoppi, 5 op

Voimassaolo: 01.08.2015 -

Opiskelumuoto: Perusopinnot

Laji: Opintojakso

Vastuuyksikkö: Giellagas-instituutti

Arvostelu: 1 - 5, hyv, hyl

Opintokohteen kielet: saame

Voidaan suorittaa useasti: Kyllä

Laajuus:

5 op

Opetuskieli:

Suomi ja/tai koltansaame

Ajoitus:

1. vuosi, 3. periodi

Osaamistavoitteet:

Opiskelijalla on kokonaiskuva koltansaamen lauseopista ja siitä, kuinka kielen lauseoppia voidaan kielitieteellisesti analysoida. Opiskelija osaa jäsentää koltansaamen lauseita ja kuvata niiden rakennetta syvällisemmin kuin tavallisessa koulukieliopissa. Hän tuntee keskeiset lauseopin teoriat ja termit. Hän hallitsee koltansaamen lauseopin erityispiirteet ja osaa kuvata koltansaamen lauseopin yleisiä kielitypologisia ominaisuuksia.

Sisältö:

Lauseopin keskeinen terminologia ja lauseenjäsennys; lausetyypit; semanttiset roolit ja niiden suhde kielioppiin; koltansaamen sanajärjestys; sijamuotojen käyttö; lauseenvastikkeet ja verbien infiniittimuotojen käyttö; aktiivi ja passiivi.

Järjestämistapa:

Netti- ja kontaktiopetus

Toteutustavat:

Luennot ja harjoitukset (32 h)

Kohderyhmä:

Koltansaamen opiskelijat

Oppimateriaali:

Aineisto jaetaan luennoilla.

Suoritustavat ja arviointikriteerit:

Tentti tai kotitentti

Arviointiasteikko:

0#5

Vastuuhenkilö:

Yliopisto-opettaja Miika Lehtinen

683691P: Koltansaamen sanasto, 5 op

Voimassaolo: 01.08.2015 -

Opiskelumuoto: Perusopinnot

Laji: Opintojakso

Vastuuyksikkö: Giellagas-instituutti

Arvostelu: 1 - 5, hyv, hyl

Opintokohteen kielet: saame

Voidaan suorittaa useasti: Kyllä

Laajuus:

5 op

Opetuskieli:

Suomi ja/tai koltansaame

Ajoitus:

1. vuosi, 4. periodi

Osaamistavoitteet:

Opiskelija kartuttaa koltansaamen sanavarastoaan ja ilmaisukykyään mm. lukemalla kaunokirjallisia tekstejä ja analysoimalla niitä sanaston näkökulmasta. Opiskelija kerää kurssin aikana oppimansa uudet sanat ja ilmaukset henkilökohtaiseen sanaluetteloon ja osaa käyttää sanaluetteloa aktiivisesti kielitaitonsa kartuttamiseen.

Sisältö:

Kurssi alkaa luennoilla sanan ja sanaston olemuksesta ja merkityksestä. Pääosa kurssista koostuu käytännön harjoitustyöstä. Opiskelijat lukevat sovitun määrän koltansaamenkielistä kirjallisuutta ja kukin opiskelija tekee yksityiskohtaisen sanalistan tietyistä sivumäärästä, jonka esittelystä muulle ryhmälle hän on vastuussa. Kurssi sisältää myös puhutun kielen sanaston analysointia arkistomateriaalin avulla.

Järjestämistapa:

Netti- ja kontaktiopetus

Toteutustavat:

Luennot ja harjoitukset (32 h)

Kohderyhmä:

Koltansaamen opiskelijat

Oppimateriaali:

Saamelaisen kulttuuriaineiston arkisto, Giellagas-instituutti; Sammallahti Pekka 2012: Vuokko ja tteed oouda: lookmo#o#z#z#/ De fas johtta#jedje: nuortalas#giel lohkosat/Taas mentiin: koltansaamen lukemisto soveltuvin osin. Muu aineisto jaetaan luennoilla.

Suoritustavat ja arviointikriteerit:

Tentti tai kotitentti

Arviointiasteikko:

0-5

Vastuuhenkilö:

Yliopisto-opettaja Miika Lehtinen

683692P: Koltansaamen kirjoittaminen ja kääntäminen, 5 op

Voimassaolo: 01.08.2015 -

Opiskelumuoto: Perusopinnot

Laji: Opintojakso

Vastuuyksikkö: Giellagas-instituutti

Arvostelu: 1 - 5, hyv, hyl

Opintokohteen kielet: saame

Voidaan suorittaa useasti: Kyllä

Laajuus:

5 op

Opetuskieli:

Koltansaame

Ajoitus:

2. vuosi, 3. ja 4. periodi

Osaamistavoitteet:

Opiskelija osaa sujuvasti tuottaa ja kääntää erilaisia tekstejä koltansaameksi. Hän hallitsee perustekstilajit (esim. uutinen, arvostelu, referaatti), ja osaa ratkaista koltansaameksi kirjoitettaessa ja käännettäessä ilmeneviä erityisongelmia (esim. sanastoon liittyviä seikkoja).

Sisältö:

Kurssi sisältää kirjoitus- ja käänösosuuuden, jotka molemmat alkavat teorialuennoilla. Opiskelijat tuottavat itsenäisesti määrättyjen tekstilajien tekstejä ja kääntävät annettuja suomenkielisiä tekstejä koltansaameksi. Yksi käänöksistä tehdään parityönä.

Järjestämistapa:

Netti- ja kontaktiopetus

Toteutustavat:

Luennot ja harjoitukset (28 h)

Kohderyhmä:

Koltansaamen opiskelijat

Oppimateriaali:

Aineisto jaetaan luennoilla.

Suoritustavat ja arviointikriteerit:

Kurssin aikana tehtävät kirjalliset kirjoitus- ja käännöstehtävät

Arviointiasteikko:

0#5

Vastuuhenkilö:

Yliopisto-opettaja Miika Lehtinen

A116503: Koltansaame, syventävät opinnot, 60 op

Voimassaolo: 01.08.2020 -

Opiskelumuoto: Syventävät opinnot

Laji: Kokonaisuus

Vastuuyksikkö: Giellagas-instituutti

Arvostelu: 1 - 5, hyv, hyl

Opintokohteen kielet: suomi

Pakollisuus

683733Y: HOPS - henkilökohtainen opintosuunnitelma 3 (koltansaame), 0 op

Voimassaolo: 01.08.2020 -

Opiskelumuoto: Yleisopinnot

Laji: Opintojakso

Vastuuyksikkö: Giellagas-instituutti

Arvostelu: 1 - 5, hyv, hyl

Opintokohteen kielet: suomi

Laajuus:

0 op

Opetuskieli:

Suomi

Ajoitus:

3.–4. lukuvuosi

Osaamistavoitteet:

Opiskelijalla on tutkinnon loppuun suorittamiseksi tehty suunnitelma, joka rakentuu omista (työllistymis) tavoitteista suhteessa koulutukseen.

Sisältö:

Mahdollisten aikaisempien HOPSien tarkentaminen tai uuden luominen

Järjestämistapa:

Henkilökohtainen tapaaminen omaopettajan kanssa.

Toteutustavat:

HOPS-palaveri, minkä jälkeen opiskelija suunnittelee ja aikatauluttaa opintonsa ja opintopolkunsaa.

Kohderyhmä:

Maisteriopintojaan aloittavat opiskelijat

Esitietovaatimukset:**Suoritustavat ja arviointikriteerit:**

Kirjallinen opintosuunnitelma ja keskustelu

Arviointiasteikko:

Hyväksytty

Vastuuhenkilö:

Omaopettaja yliopistonlehtori Marjatta Jomppanen

683517S: Johdatus saamen kielihistoriaan ja saamen kieliin, 5 op

Voimassaolo: 01.08.2020 -

Opiskelumuoto: Syventävät opinnot

Laji: Opintojakso

Vastuuyksikkö: Giellagas-instituutti

Arvostelu: 1 - 5, hyv, hyl

Opintokohteen kielet: suomi

Laajuus:

5 op

Opetuskieli:

Koltansaame tai suomi

Ajoitus:

3.–4. vuosi

Osaamistavoitteet:

Opiskelija tuntee saamen kielten äänne-, muoto- ja lauseopin sekä sanaston historian pääpiirteet. Hän tuntee kielihistorian tutkimuksen peruskäsitteet ja -menetelmät. Hän tuntee koltan-, inarin-, pohjois-, luulajan- ja eteläsaamen kieliopilliset ja sanastolliset pääpiirteet ja ymmärtää sanakirjan avulla yksinkertaisia tekstejä. Hän osaa myös kuvata saamen kielten erityispiirteitä suhteessa suomen kieleen.

Sisältö:

Perustiedot saamen kielten puhuma-alueista ja historiasta sekä tutustuminen eri saamen kielten kieliopillisiin ja sanastollisiin erityispiirteisiin; kielihistorian peruskäsitteiden ja menetelmien tuntemus

Järjestämistapa:

Lähi- tai verkko-opetus

Toteutustavat:

Luennot ja harjoitukset

Kohderyhmä:

Koltansaamen ja pohjoissaamen pääaineopiskelijat

Esitietovaatimukset:

Aineopinnot suoritettuina

Oppimateriaali:

Sopimuksen mukaan; osa materiaalista jaetaan luennoilla. Tukimateriaalina soveltuvin osin Sammallahti, Pekka 1998: The Saami Languages: An Introduction; Korhonen, Mikko 1981: Johdatus lapin kielen historiaan

Suoritustavat ja arviointikriteerit:

Tentti, kotitentti tai essee

Arviointiasteikko:

0#5

Vastuhenkilö:

Professori Jussi Ylikoski

683722S: Muu saamen kieli, 5 op

Voimassaolo: 01.08.2020 -

Opiskelumuoto: Syventävät opinnot

Laji: Opintojakso

Vastuuyksikkö: Giellagas-instituutti

Arvostelu: 1 - 5, hyv, hyl

Opintokohteen kielet: suomi

Laajuus:

5 op

Opetuskieli:

Inarinsaame, pohjoissaame tai suomi

Ajoitus:

3.–4. vuosi

Osaamistavoitteet:

Opintojakson suoritettuaan opiskelija hallitsee inarinsaamen, pohjoissaamen tai muun saamen kielen peruskieliopin, ääntämyksen perusteet sekä keskeisen perussanaston. Opiskelija osaa lukea helppoja tekstejä, keskustella helpoista aiheista sekä kirjoittaa saameksi lyhyitä tekstejä.

Sisältö:

Pohjoissaamen tai muun saamen peruskielioppi, ääntämyksen perusteet, keskeinen perussanasto

Järjestämistapa:

Lähi-, verkko- tai monimuoto-opetus

Toteutustavat:

Luennot ja harjoitukset 48 t. Luku-, kirjoitus- ja ääntämisharjoituksia; kielioppiharjoituksia sekä tekstin- ja kuullunymmärtämiseen liittyviä harjoituksia

Kohderyhmä:

Koltansaamen pääaineopiskelijat

Esitietovaatimukset:**Yhteydet muihin opintojaksoihin:**

Voidaan korvata opintojaksolla 683659P Inarinsaamen peruskurssi I tai 683400P Pohjoissaamen alkeiskurssi.

Oppimateriaali:

Sopimuksen mukaan

Suoritustavat ja arviointikriteerit:

Aktiivinen osallistuminen ja tentti. Opintojakson arviointi perustuu opintojakson osaamistavoitteisiin.

Arviointiasteikko:

0–5

Vastuhenkilö:

Professori Jussi Ylikoski

Lisätiedot:

Opintojaksolle voi hakea korvaavuutta AHOT-menettelyn kautta, mikäli on suorittanut samansisältöisen kurssin jossakin muussa oppilaitoksessa, esimerkiksi Saamelaisalueen koulutuskeskuksessa.

683723S: Koltansaamen tieteellisen kirjoittamisen praktikum, 5 op

Voimassaolo: 01.08.2020 -

Opiskelumuoto: Syventävät opinnot

Laji: Opintojakso

Vastuuyksikkö: Giellagas-instituutti

Arvostelu: 1 - 5, hyv, hyl

Opintokohteen kielet: suomi

Laajuus:

5 op

Opetuskieli:

Koltansaame tai suomi

Ajoitus:

3.–4. vuosi

Osaamistavoitteet:

Opintojakson suoritettuaan opiskelija on perehtynyt tieteelliseen kirjoittamiseen ja soveltuvin osin myös muuhun koltansaamenkieliseen asiakirjoittamiseen. Opiskelija tuntee tieteellisen tekstin ominaisuudet ja tieteellisen kirjoittamisen konventiot, on perehtynyt perinteisen koltansaamen domeenien laajentamisen haasteisiin ja osaa soveltaa oppimaansa koltansaamenkielisten tieteellisten tekstien luomiseen. Hän osaa aktiivisesti laajentaa omaa sanavarastoaan sekä kehittää koltansaamessa tarvittavaa oppisanastoa. Opiskelija on vahvistanut kykyjään asiatekstien laatijana ja on kielitaidoltaan valmis laatimaan tieteellisen tutkielman koltansaameksi.

Sisältö:

Tieteelliseen kirjoittamiseen ja muuhun asiakirjoittamiseen perehtyminen; koltansaamen sanaston laajentaminen ja kehittäminen

Järjestämistapa:

Lähi-, verkko- tai monimuoto-opetus tai itsenäinen työskentely

Toteutustavat:

Luennot, harjoitukset tai kirjallisuus sopimuksen mukaan

Kohderyhmä:

Koltansaamen pääaineopiskelijat

Esitietovaatimukset:

Koltansaamen aineopinnot

Oppimateriaali:

Sopimuksen mukaan; oheismateriaalina Risto Heikkinen, Anja Agander, Eva Ijäs ja Mirja Laitinen 2005: Tiedonhakijan teho-opas. Jyväskylä: Docendo; Merja Kinnunen & Olli Löytty (toim.) 2007: Tieteellinen kirjoittaminen. 2. painos. Tampere: Osuuskunta Vastapaino; Olli Mäkinen 2005: Tieteellisen kirjoittamisen ABC. Helsinki: Tammi; Sirkka Hirsjärvi, Pirkko Remes & Paula Sajavaara 2013: Tutki ja kirjoita. 15. - 17. painos. Helsinki: Tammi.

Suoritustavat ja arviointikriteerit:

Kirjoitusharjoitukset sekä tentti, essee tai oppimispäiväkirja

Arviointiasteikko:

0–5

Vastuuhenkilö:

Professori Jussi Ylikoski

Lisätiedot:

Työtavoista voidaan sopia erikseen opiskelijoiden yksilölliset taustat ja tarpeet huomioiden.

683724S: Valinnaiset syventävät kurssit (koltansaame), 15 op

Voimassaolo: 01.08.2020 -

Opiskelumuoto: Syventävät opinnot

Laji: Opintojakso

Vastuuyksikkö: Giellagas-instituutti

Arvostelu: 1 - 5, hyv, hyl

Opintokohteen kielet: suomi

Laajuus:

15 op

Opetuskieli:

Koltansaame, suomi tai muut saamen kielet

Ajoitus:

4.–5. vuosi

Osaamistavoitteet:

Opiskelija syventyy valitsemaansa erityisalaan ja syventää tietojaan ja taitojaan aine- ja syventävien opintojen kurssien sisällöissä.

Sisältö:

Erityisalan kirjallisuus tai käytännön työ sopimuksen mukaan

Järjestämistapa:

Lähi-, verkko- tai monimuoto-opetus tai itsenäinen työskentely

Toteutustavat:

Luennot, harjoitukset tai kirjallisuus sopimuksen mukaan

Kohderyhmä:

Koltansaamen pääaineopiskelijat

Esitietovaatimukset:

Koltansaamen aineopinnot

Oppimateriaali:

Sopimuksen mukaan

Suoritustavat ja arviointikriteerit:

Tentti, essee tai oppimispäiväkirja; lisää [opintosuoritusten arvostelusta](http://www oulu.fi/yliopisto/opiskelu/arvostelu) yliopiston verkkosivulta <http://www oulu.fi/yliopisto/opiskelu/arvostelu>

Arviointiasteikko:

Hyväksytty/hylätty tai 0–5

Vastuuhenkilö:

Professori Jussi Ylikosk

Työelämäyhteistyö:

Sopimuksen mukaan

Lisätiedot:

Opiskelija voi valita tähän kulloinkin tarjolla olevia erikoisalan kursseja, sopimuksen mukaan myös inarinsaamen ja pohjoissaamen linjoilta.

683725S: Graduseminaari (koltansaame), 0 op

Voimassaolo: 01.08.2020 -

Opiskelumuoto: Syventävät opinnot

Laji: Opintojakso

Vastuuyksikkö: Giellagas-instituutti

Arvostelu: 1 - 5, hyv, hyl

Opintokohteen kielet: suomi

Laajuus:

0 op

Opetuskieli:

Koltansaame tai suomi

Ajoitus:

5. vuosi

Osaamistavoitteet:

Opintojakson suoritettuaan opiskelija osaa arvioida oman tutkimusalansa historiaa, aikaisempia tutkimuksia, teorioita ja metodeja. Opiskelija osaa käyttää oman tutkimuksensa teoreettista ja metodista lähdekirjallisuutta ja arvioida sitä kriittisesti tutkimuksensa näkökulmasta. Hän osaa laatia työnsä tutkimussuunnitelman ja referoida tutkimusalansa historiaa ja tutkimusalaansa liittyvää lähdekirjallisuutta. Hän osaa hankkia, hakea, järjestää, esittää ja arvioida analyttisesti tutkimustietoa ja soveltaa kielentutkimuksen menetelmiä. Opiskelija osaa laatia tutkimuksesta seminaarityön, jossa tuo esille tutkimuksensa alustavia tutkimustuloksia ja problematiikkaa. Hän osaa puolustaa työtään tieteellisissä keskusteluissa. Opiskelija arvioi tutkielmansa erikoisalaa ja osaa kehittää valmiuksiaan tutkimuksen tekemiseen. Hän osaa opponoida muiden seminaaritöitä.

Sisältö:

Tiedonhankinta- ja haku; 10–15-sivuisen tutkimussuunnitelman, 10-sivuisen omaa tutkimusta esittelevän seminaarityön (oma tutkimus, sen alustavat tulokset ja problematiikka) sekä 5-sivuisen oman tutkimusalan historiaa käsittelevän esseen laatiminen (oman tutkimusalan kansainvälisen, suomalaisen ja saamelaisen tutkimuksen historian pääpiirteet, tärkeimmät tutkimussuuntaukset, hankkeet, instituutiot ja tutkijat); tutkimusalaan liittyvän keskeisen lähdekirjallisuuden referointi; tutkimusmenetelmät, tieteellinen keskustelu, tieteellinen ilmaisu ja kirjoittaminen, hyvä tieteellinen käytäntö. Seminaarit: kirjareferointi, tutkimussuunnitelma, tutkimushistoria ja seminaarityö. Opiskelija osallistuu myös muuhun seminaarityöskentelyyn ja opponoi muiden seminaaritöitä. Pakollisten seminaarien lisäksi myös pro gradu -ohjausseminaarit. Opiskelija arvioi alan tutkimustietoa, jakaa tietämystään muiden kanssa ja osallistuu tieteelliseen keskusteluun.

Järjestämistapa:

Lähi- tai verkko-opetus

Toteutustavat:

Seminaari-istunnot 26 t, opiskelijan henkilökohtainen ohjaus 10 t

Kohderyhmä:

Koltansaamen pääaineopiskelijat

Esitietovaatimukset:

Koltansaamen aineopinnot

Oppimateriaali:

Omaan tutkimusalaan liittyvä kirjallisuus; oheismateriaalina: Risto Heikkinen, Anja Agander, Eva Ijäs ja Mirja Laitinen 2005: Tiedonhakijan teho-opas. Jyväskylä: Docendo; Merja Kinnunen & Olli Löytty (toim.) 2007: Tieteellinen kirjoittaminen. 2. painos. Tampere: Osuuskunta Vastapaino; Olli Mäkinen 2005: Tieteellisen kirjoittamisen ABC. Helsinki: Tammi; Sirkka Hirsjärvi, Pirkko Remes & Paula Sajavaara 2013: Tutki ja kirjoita. 15.–17. painos. Helsinki: Tammi; Helena Kangasharju ja Marketta Marjapuro 2005: Tutkimusraportin kirjoittaminen, 5–89; Sonja Knivilä, Sari Lindblom-Ylärinne ja Anne Mäntynen 2012: Tiede ja teksti. Tehoa ja taitoa tutkielman kirjoittamiseen. 2. painos. s. 3–55, 89–191; Juha T. Hakala 2008: Uusi graduopas. Melkein maisterin entistä ehompi niksikirja. 2. tai 3. painos. Helsinki: Gaudeamus.

Suoritustavat ja arviointikriteerit:

Aktiivinen seminaarityöskentely; tutkimussuunnitelma (10–15 s.); seminaarityö (10 s.) ja essee (5 s.); tutkimusalan kirjallisuuden referointi. Lue lisää opintosuoritusten arvostelusta yliopiston verkkosivulta <http://www.oulu.fi/yliopisto/opiskelu/arvostelu>.

Arviointiasteikko:

Hyväksytty/hylätty

Vastuuhenkilö:

Professori Jussi Ylikoski

683726S: Pro gradu -tutkielma (koltansaame), 30 op

Voimassaolo: 01.08.2020 -

Opiskelumuoto: Syventävät opinnot

Laji: Lopputyö

Vastuuyksikkö: Giellagas-instituutti

Arvostelu: 1 - 5, hyv, hyl

Opintokohteen kielet: suomi

Laajuus:

30 op

Opetuskieli:

Koltansaame tai suomi

Ajoitus:

5. vuosi

Osaamistavoitteet:

Opintojakson suoritettuaan opiskelija osaa itsenäisesti suunnitella ja toteuttaa tieteellisen tutkimuksen noudattaen tieteellisen kirjoittamisen periaatteita ja tutkimuseettistä toimintatapaa. Opiskelija osaa laatia saamen kielen alaan liittyvän pro gradu -tutkielman sovitusta tutkimusaiheesta. Hän osaa suunnitella, kerätä, järjestää systemaattisesti, käsitellä, esittää, arvioida, kritisoida ja tulkita kielentutkimuksen tietoa ja materiaalia ja tehdä johtopäätöksiä tutkimusmateriaalinsa pohjalta. Opiskelija osaa myös identifioida ja rajata tutkimusongelman. Opiskelija osaa viestiä tieteellisen viestinnän tapojen mukaisesti ja osaa käyttää keskeistä tutkimusaiheeseen liittyvää kirjallisuutta. Hän osaa käyttää erilaisia tutkimusmenetelmiä.

Sisältö:

Tiedonhakua, kirjastotyöskentelyä, kirjallisuuteen perehtyvää lukemista, tutkimuksen suunnittelua ja arviointia, asiakokonaisuuksien hahmottamista, aineiston hankintaa ja käsittelyä, aineiston ja tulosten järjestelyä, päätelmien tekemistä, tieteellistä kirjoittamista, työn teknistä hiomista ja ohjaus- ja palautekeskusteluja

Järjestämistapa:

Itsenäinen työskentely

Toteutustavat:

Ohjattu itsenäinen työskentely: omatoimista perehtymistä kirjallisuuteen, itsenäistä tutkimustyötä, ohjaus- ja palautekeskusteluja työn ohjaajan kanssa sekä tutkielman kirjoittaminen

Kohderyhmä:

Koltansaamen pääaineopiskelijat

Esitietovaatimukset:

Aineopinnot suoritettuina

Oppimateriaali:

Omaan tutkimusalaan liittyvä tieteellinen kirjallisuus; oheismateriaalina: Risto Heikkinen, Anja Agander, Eva Ijäs ja Mirja Laitinen 2005: Tiedonhakijan teho-opas. Jyväskylä: Docendo; Merja Kinnunen & Olli Löytty (toim.) 2007: Tieteellinen kirjoittaminen. 2. painos. Tampere: Osuuskunta Vastapaino; Olli Mäkinen 2005: Tieteellisen kirjoittamisen ABC. Helsinki: Tammi; Sirkka Hirsjärvi, Pirkko Remes & Paula Sajavaara 2013: Tutki ja kirjoita. 15.–17. painos. Helsinki: Tammi; Helena Kangasharju ja Marketta Marjapuro 2005: Tutkimusraportin kirjoittaminen, 5–89; Sonja Kniivilä, Sari Lindblom-Ylärinne ja Anne Mäntynen 2012: Tiede ja teksti. Tehoa ja taitoa tutkielman kirjoittamiseen. 2. painos. s. 3–55, 89–191; Juha T. Hakala 2008: Uusi graduopas. Melkein maisterin entistä ehompi niksikirja. 2. tai 3. painos. Helsinki: Gaudeamus.

Suoritustavat ja arviointikriteerit:

Ohjattu itsenäinen tutkimustyö, koltansaamenkielinen pro gradu -tutkielma. Tutkielmaan liitetään kaksi A4-sivun mittaista tiivistelmää (kypsyysnäyte), toinen koltansaameksi ja toinen suomeksi.

Arviointiasteikko:

0–5

Vastuuhenkilö:

Professori Jussi Ylikoski

Lisätiedot:

Voimassaolo: 01.08.2020 -

Opiskelumuoto: Syventävät opinnot

Laji: Opintojakso

Vastuuyksikkö: Giellagas-instituutti

Arvostelu: 1 - 5, hyv, hyl

Opintokohteen kielet: suomi

Laajuus:

0 op

Opetuskieli:

Koltansaame ja suomi

Ajoitus:

5. vuosi

Osaamistavoitteet:

Opintojakson suoritettuaan opiskelija pystyy esittelemään tutkielmansa keskeisiä metodisia lähtökohtia, tuloksia ja johtopäätöksiä asiantuntevasti, tiiviisti ja valikoivasti.

Sisältö:

Pro gradu -tutkielmasta koltansaameksi ja suomeksi kirjoitetut tiivistelmät. Kypsyysnäytteen tarkastaa tutkielman tarkastaja.

Järjestämistapa:

Itseopiskelu

Toteutustavat:

Pro gradu -tutkielmasta kirjoitetut tiivistelmät

Kohderyhmä:

Koltansaamen pääaineopiskelijat

Esitietovaatimukset:

Tarkastettavaksi jätetty pro gradu -tutkielma

Suoritustavat ja arviointikriteerit:

Pro gradu -tutkielmasta koltansaameksi ja suomeksi kirjoitetut A4-sivun mittaiset tiivistelmät

Arviointiasteikko:

Hyväksytty/hylätty

Vastuuhenkilö:

Professori Jussi Ylikoski

A117002: Pohjoissaame, aineopinnot, 45 op

Voimassaolo: 01.08.2017 -

Opiskelumuoto: Aineopinnot

Laji: Kokonaisuus

Vastuuyksikkö: Giellagas-instituutti

Arvostelu: 1 - 5, hyv, hyl

Opintokohteen kielet: suomi

Pakollisuus

683463Y: HOPS - henkilökohtainen opintosuunnitelma 2 (pohjoissaame), 0 op

Voimassaolo: 01.08.2009 -

Opiskelumuoto: Yleisopinnot

Laji: Opintojakso

Vastuuyksikkö: Giellagas-instituutti

Arvostelu: 1 - 5, hyv, hyl

Opintokohteen kielet: saame

Laajuus:

0 op

Opetuskieli:

Suomi

Ajoitus:

2.–3. lukuvuosi

Osaamistavoitteet:

Opiskelija päivittää ja tarkistaa oman opintosuunnitelmansa kandidaatintutkielman ja HuK-tutkinnon suorittamiseksi.

Järjestämistapa:

Henkilökohtainen tapaaminen omaopettajan kanssa

Toteutustavat:

HOPS-palaverit omaopettajan kanssa

Kohderyhmä:

Pohjoissaamen pääaineopiskelijat

Yhteydet muihin opintojaksoihin:

Kandidaatintutkielman aloittamisen yhteydessä

Suoritustavat ja arviointikriteerit:

Kirjallinen opintosuunnitelma ja keskustelu

Arviointiasteikko:

Hyväksytty

Vastuuhenkilö:

Omaopettaja Marjatta Jomppanen

683489A: Saamelainen kirjallisuus, 5 op

Voimassaolo: 01.08.2013 -

Opiskelumuoto: Aineopinnot

Laji: Opintojakso

Vastuuyksikkö: Giellagas-instituutti

Arvostelu: 1 - 5, hyv, hyl

Opintokohteen kielet: suomi

Voidaan suorittaa useasti: Kyllä

Laajuus:

5 op / o#

Opetuskieli:

Davvisámegiella

Ajoitus:

2. dahje 3. jahki, 1. ja 2. perioda

Osaamistavoitteet:

Studeanta hálddaša girjjálašvuo#adutkama guovddáš terminologijja, ja máhtta analyseret ja dulkot teavsttaid girjjálašvuo#a doahpágiiguin. Studeanta dovda maiddá oppala##at sámi girjjálašvuo#a šlájaid ovdáneami ja historjja.

Sisältö:

Studeanta oahpásmuvvá girjjálašvuo#adiehtaga vuo##odoahpágiidda ja sámi girjjálašvuhtii ja dan historjái.

Toteutustavat:

Logaldagat, analysahárjehusat (2 geatnegahtton barggu) ja ieh#anas oahpásmuvvan girjjálašvuhtii.

Kohderyhmä:

Davvisámegiela lohkkat

Esitietovaatimukset:

Vuo##oahput galget leat #a#ahuvvon.

Oppimateriaali:

Girjjálašvuo#teoriija ja historjá. Hirvonen, Vuokko 1992 (2012): Sámi girjjálašvuo#a vuo##okursa; Gaski, Harald 1998: #álagovat: Sámi girjjálašvuo#ahistorjá; Gaski, Harald 2008: Luottat bálgát jahkeduhátmolsumis; Gaski, Harald – Hirvonen, Vuokko – Näkkäläjävi, Ellen 1992: Girjjálašvuo#a tearpmat. *Girjjálašvuohta:* Aikio-Arianaick, Inger-Mari 2001: *Máilmmis dása.* DAT, Guovdageaidnu. Holmberg, Niillas 2009: *Dego liv##en oaidnán iežan.* DAT, Guovdageaidnu. Jalvi, Pedar (1915)2008: Muohta#almmit. – *Sátnedáidu.* 4. deaddileapmi. Davvi Girji, Kárášjohka. (30 s.) Larsen, Anders (1912) 2008: Beaveálgu. – *Sátnedáidu.* 4. deaddileapmi. Davvi Girji, Kárášjohka. (58 s.) Oskal, Sara Margrethe – Vest, Jovvna-Ánde – Eira Inga Ravna ja Nystad, Ritva 2010: *Dál ja dalle. Noveallat.* Kárášjohka, Davvi Girji. S. 96. Palto, Kirsti 1971: Jievjaheärgi. – *Soag##u.* Pieksämäki. (6 s.) Saba, Isak 1906: Sámisoga lávlla. Sara, Máret Anna 2013: *Ilmiiid gaskkas.* Guovdageaidnu, DAT. S. 199. Sirma, Olaus 1673: *Guldnaš ja Moarsi fávrrot.* Valkeapää, Nils-Aslak 1985: Mu ruoktu lea mu váimmus -dikta. – *Ruoktu váimmus.* DAT, Guovdageaidnu. (10 s.) Kirjallisuuden saatavuuden voi tarkistaa weboodista.

Suoritustavat ja arviointikriteerit:

Tente ja analysahárjehusat dahje essea

Arviointiasteikko:

0#5

Vastuuhenkilö:

Vieraileva luennoitsija / professor

683523A: Kääntäminen II, 5 op

Voimassaolo: 01.08.2015 -

Opiskelumuoto: Aineopinnot

Laji: Opintojakso

Vastuuyksikkö: Giellagas-instituutti

Arvostelu: 1 - 5, hyv, hyl

Opintokohteen kielet: suomi

Voidaan suorittaa useasti: Kyllä

Laajuus:

5 o#

Opetuskieli:

Davvisámegiella

Ajoitus:

2. dahje 3. jahki, 3. ja 4. perioda

Osaamistavoitteet:

Studeanta máhttá jorgalit váddásut teavsttaid davvisámegillii. Studeanta máhttá maiddái kritihkala##at analyseret jorgaluvvon teavsttaid giela.

Sisältö:

Iešgu#etlágan teakstatiippaid jorgalanhárjehusat ieh#anassii ja joavkkus. Jorgalusaid #állin, divvun, kommenteren, árvvoštallan ja veardádallan.

Järjestämistapa:

Kontáktaoahpahuš ja/dahje neahttaoahpahuš

Toteutustavat:

Logaldagat (28 t) ja ieh#anas jorgalanhárjehusat

Kohderyhmä:

Davvisámegiela lohkkit

Esitietovaatimukset:

Vuo##ooahput

Yhteydet muihin opintojaksoihin:

Vuo##ooahput galget leat #a#ahuvvon.

Oppimateriaali:

Oahppomateriála juhkkovuo logaldagain

Suoritustavat ja arviointikriteerit:

#álalaš barggut ja tente

Arviointiasteikko:

0#5

Vastuuhenkilö:

Universitehtaoahpaheaddji Kaarina Vuolab-Lohi

683524A: Sanasto, 5 op

Voimassaolo: 01.08.2015 -

Opiskelumuoto: Aineopinnot

Laji: Opintojakso

Vastuuyksikkö: Giellagas-instituutti

Arvostelu: 1 - 5, hyv, hyl

Opintokohteen kielet: suomi

Voidaan suorittaa useasti: Kyllä

Laajuus:

5 o#

Opetuskieli:

Davvisámegiella

Ajoitus:

2. dahje 3. jahki, 2. ja 3. perioda

Osaamistavoitteet:

Studeanta lea #ik#on sámegielat teavsttaide sátneráju ovddideami perspektiivvas. Son lea viiddidan iežas sátneráju ja fraseologijja.

Sisältö:

Sámegielat teavsttaid analyseren ja sátnerádjjobarggu #állin.

Järjestämistapa:

Kontáktaoahpahus

Toteutustavat:

Logaldagat, hárbjeusat (28 t) ja sátnelisttu ráhkadeapmi.

Kohderyhmä:

Sámegiela lohkkit

Esitietovaatimukset:

Vuo##ooahput

Oppimateriaali:

Oahppomateriála: Vuolab, Kerttu 1994: #eppari #áráhus ja 2008: Bárbmoáirras (muhtin oasis, mat almmuhuvvojit gurssa álggus); Guttorm, Hans Aslak 1986: lešnjárgga šiljut ja 1996: Šuvvi jahki; Turi, Johan 1987: Muitalus sámiid birra.

Suoritustavat ja arviointikriteerit:

Sátnerádjorgu ja tente

Arviointiasteikko:

0#5

Vastuuhenkilö:

Universitehtaoahpaheaddji Minna Rasmus

683525A: Kirjoittaminen II, 5 op

Voimassaolo: 01.08.2015 -

Opiskelumuoto: Aineopinnot

Laji: Opintojakso

Vastuuyksikkö: Giellagas-instituutti

Arvostelu: 1 - 5, hyv, hyl

Opintokohteen kielet: suomi

Voidaan suorittaa useasti: Kyllä

Laajuus:

5 o#

Opetuskieli:

Davvisámegiella

Ajoitus:

2. dahje 3. jahki, 2. perioda

Osaamistavoitteet:

Studeanttas lea viiddes ja má#ggabealat govva áššeteavsttaid šlájain ja daid iešvuo#ain. Son máhtá hábmet, analyseret ja buvtadit hástaleaddji teakstašlájaid. Son dovda giellateknologalaš veahkkeneavvuid ja máhtá #állit davvisámegiela feaillaid haga. Son máhtá #oavdit #uolmmaid, mat gusket terminologijai ja eará erenoamáš gažaldagaide.

Sisältö:

Hástaleaddji áššeteakstašlájaid #állinhárjehusat, teavsttaid analyseren, kommenteren ja árvoštallan.

Järjestämistapa:

Kontáktaoahpahuš dahje neahttaoahpahuš

Toteutustavat:

Hárjehusat (28 t) ja ieh#anas #állinbarggut.

Kohderyhmä:

Sámegiela lohkkut

Esitietovaatimukset:

Vuo##ooahput

Oppimateriaali:

Materiála juhkkovuo logaldagain.

Suoritustavat ja arviointikriteerit:

#álalaš barggut dahje tente

Arviointiasteikko:

0#5

Vastuuhenkilö:

Professor Jussi Ylikoski

683515A: Pohjoissaamen äänneoppi, 5 op

Voimassaolo: 01.08.2019 -

Opiskelumuoto: Aineopinnot

Laji: Opintojakso

Vastuuyksikkö: Giellagas-instituutti

Arvostelu: 1 - 5, hyv, hyl

Opintokohteen kielet: saame

Laajuus:

5 o#

Opetuskieli:

Davvisámegiella

Ajoitus:

2. dahje 3. jahki

Osaamistavoitteet:

Studeanta máhttá govvidit davvisámegiela nuorta- ja oarjesuopmaniid (Nuorta-Eanodat, Guovdageaidnu, Badje- ja Vuolle-Deatnu) fonologiija ja dovdá maiddái eará suopmaniid fonologiija dehálamos erenomáš sárgosiid. Son máhttá analyseret jietnadeami ja riehta#állima gaskavuo#a iešgu#et suopmanis, ja maiddái #oavdit dakkár riehta#állinváttisvuo#aid, maid sivvan lea suopmana jietnadatoahppa. Studeanta maiddái dovdá jietnadatoahpa guovddáš doahpagiid ja tearpmaid ja hálddaša fonologalaš transkripsuvnna.

Sisältö:

#iek#un suopmaniid jietnadatvuogádagaide ja daid erohusaide logaldagaid ja hárjehusaid bokte. Deaddu suopmaniid gaskkal sáhttá molsašuddat studeantaid gielladuogáža mielde.

Järjestämistapa:

Kontákta- dahje neahttaoahpahuš

Toteutustavat:

Logaldagat ja hárjehusat (36 t)

Kohderyhmä:

Sámegiela lohkkat

Esitietovaatimukset:

Vuo##ooahput ja giella- ja gulahallanoahpuid kursa Yleisen kielitieteen ja fonetiikan peruskurssi galget leat #a#ahuvvon.

Yhteydet muihin opintojaksoihin:

Sojahanoahppa ja #állin I

Oppimateriaali:

Sammallahti, Pekka: Jietnadatoahpa vuo##okursa (má#gugus); Sammallahti, Pekka 2007: Gielladutkama terminologiija.

Suoritustavat ja arviointikriteerit:

Tente dahje ruoktotente ja hárjehusat.

Arviointiasteikko:

0#5

Vastuuhenkilö:

Vieraileva luennoitsija / professor

683527A: Kielten uhanalaisuus ja elvyttäminen, 5 op

Voimassaolo: 01.08.2015 -

Opiskelumuoto: Aineopinnot

Laji: Opintojakso

Vastuuyksikkö: Giellagas-instituutti

Arvostelu: 1 - 5, hyv, hyl

Opintokohteen kielet: suomi

Voidaan suorittaa useasti: Kyllä

Laajuus:

5 o#

Opetuskieli:

Davvisámegiella dahje suomagiella

Ajoitus:

2. dahje 3. jahki

Osaamistavoitteet:

Oahppis leat nana vuo##odie#ut sámegeielaid sosiála, servodatlaš ja kultuvrralaš dilis ja dan dutkamušas, ja son lea oahpásman maiddái unnitlogugielaid ja áitatvuloš gielaid giellasosiologalaš dutkamuššii almmola##at. Oahppi dovda gielaid áitatvulošvuo#a, giellamolsuma, giela seailuma, giellaealáskahttima ja guovtte- ja má#ggagielatvuo#a dutkamuša guovddáš doahpagiid ja teorijaid.

Sisältö:

Sámegeielaid sosiála, servodatlaš ja kultuvrralaš dilli, gielaid áitatvulošvuohta, giellamolsum, giela seailun, giellaealáskahttin ja guovtte- ja má#ggagielatvuo#a dutkamuša guovddáš doahpagat ja teorijat.

Järjestämistapa:

Kontáktaoahpamus dahje girjjálašvuohta

Toteutustavat:

Logaldagat ja ieh#anas lohkanbargu.

Kohderyhmä:

Sámegeiela lohkkit

Oppimateriaali:

Almmuhuvvo sierra

Suoritustavat ja arviointikriteerit:

Tente dahje #álalaš barggut

Arviointiasteikko:

0#5

Vastuuhenkilö:

Vieraileva luennoitsija / professor

683420A: Kandidaatintutkielma, 10 op**Opiskelumuoto:** Aineopinnot**Laji:** Opintojakso**Vastuuyksikkö:** Giellagas-instituutti**Arvostelu:** 1 - 5, hyv, hyl**Opintokohteen oppimateriaali:****Hurttu, Heikki ja Peltola, Tapio,** Tutkielmantekijän opas , 1997**Opintokohteen kielet:** saame**Voidaan suorittaa useasti:** Kyllä**Laajuus:**

10 o#

Opetuskieli:

Davvisámegiella

Ajoitus:

3. jahki

Osaamistavoitteet:

Studeanta máhtta #állit dutkanplána ja die#aláš dutkamuša sohppojuvvon dutkanfáttás. Son máhtta ieh#anasat ohcat die#uid die#aláš gálduin, árvoštallat daid kritihkala##at ja heivehit daid

iežas dutkamuššii. Son máhtá geavahit sámegiela die#alaš semináraságastallamiin ja opponeret die#alaš dutkamuša.

Sisältö:

Seminára#oahkkaneamit, dutkamuša opponen, die#uid ohcama vuo##oáššit, girjjálašvuhtii #iek#un, materiála ieh#anas gie#ahallan, 15–20 siiddu guhkkosaš kandidáhtadutkamuša #állin ja dan bealušteapmi kandidáhtasemináras.

Järjestämistapa:

Kontáktaoahpahus ja ieh#anas bargu

Toteutustavat:

Logaldagat, semináradeaivvadeamit, seminárabargan, opponen ja #állin

Kohderyhmä:

Sámegiela lohkit

Esitietovaatimukset:

Vuo##oahput

Yhteydet muihin opintojaksoihin:

Maturitehta (kandidáhtadutkamuš/davvisámegiella)

Oppimateriaali:

Studeantta iežas dutkansuorgái laktáseaddji die#alaš girjjálašvuhta. Doarjjamateriálan Hirsjärvi, Sirkka – Remes, Pirkko – Sajavaara, Paula 2010: Tutki ja kirjoita.

Suoritustavat ja arviointikriteerit:

Kandidáhtadutkamuša #állin ja semináraide oassálastin

Arviointiasteikko:

0#5

Vastuuhenkilö:

Professor Jussi Ylikoski ja universitehtalektor Marjatta Jomppanen

683430A: Kypsyysnäyte (kandidaatintutkinto/pohjoissaame), 0 op

Opiskelumuoto: Aineopinnot

Laji: Opintojakso

Vastuuyksikkö: Giellagas-instituutti

Arvostelu: 1 - 5, hyv, hyl

Opintokohteen kielet: suomi

Laajuus:

0 o#

Opetuskieli:

Davvisámegiella

Ajoitus:

3. jahki

Osaamistavoitteet:

Maturitehta#álus lea #ielga ja analyhtalaš ollisvuhta, mas dárkkistuvvojit sihke giella ja sisdoallu.

Sisältö:

Maturitehta #álojuvvo kandidáhtadutkamuša vuo#ul. Kandidáhtadutkosa maturitehta guhkkodat lea 4 siiddu, sullii 500 sáni. (G#. oahppoofofela##as saji "Kypsyysnäyte".)

Järjestämistapa:

Tente

Toteutustavat:

Studeanta #állá sámegillii essealágan tentevástádusa, mii laktása su dutkanfáddái.

Kohderyhmä:

Sámegiela lohkkat

Esitietovaatimukset:

Kandidáhtadutkamuš

Yhteydet muihin opintojaksoihin:

—

Oppimateriaali:

—

Suoritustavat ja arviointikriteerit:

Tente

Arviointiasteikko:

Dohkkehuvvon dahje hilgojuvvon

Vastuuhenkilö:

Professor

Vaihtoehtoisuus

683421A: Tutustuminen työelämään, 5 op

Opiskelumuoto: Aineopinnot

Laji: Työharjoittelu

Vastuuyksikkö: Giellagas-instituutti

Arvostelu: 1 - 5, hyv, hyl

Opintokohteen kielet: suomi

Laajuus:

6–8 o#

Opetuskieli:

Davvisámegiella

Ajoitus:

2. dahje 3. jahki

Osaamistavoitteet:

Studeanta lea oahpásmuvvan bargoeallimii ja dan gáibádusaide sámegielat bargobirrasis.

Sisältö:

Studeanta bargá dakkár barggu, mas gáibiduvvo sámegiela máhttu. Hárjehallansaji ohcamis vástida studeanta ieš. Bargosadji sáhtta leat maid olgoriikkas.

Toteutustavat:

Kohderyhmä:

Sámegiela lohkkat

Esitietovaatimukset:

Vuo##oahput

Yhteydet muihin opintojaksoihin:

Suoritustavat ja arviointikriteerit:

Kopijja bargoduo#aštusas ja unnimustá ovtta siiddu raporta, mas studeanta reflektere barggu oktavuo#a sámegiela oahpuide.

Arviointiasteikko:

Dohkkehuvvon/hilgojuvvon

Vastuuhenkilö:

Universitehtalektor Marjatta Jomppanen

Työelämäyhteistyö:

Kyllä

Lisätiedot:

Ovta mánotbaji bargohárjehallan vástida 6 o#, guovtti mánotbaji bargohárjehallan fas 8 o#.

683450A: Valinnaisia opintojaksoja, 1 - 8 op**Opiskelumuoto:** Aineopinnot**Laji:** Opintojakso**Vastuuyksikkö:** Giellagas-instituutti**Arvostelu:** 1 - 5, hyv, hyl**Opintokohteen kielet:** saame**Voidaan suorittaa useasti:** Kyllä**Laajuus:**

Unnimusat 5 oahppo#uoggá

Opetuskieli:

Davvisámegiella dahje suomagiella

Ajoitus:

2. dahje 3. jahki

Osaamistavoitteet:

Studeanta #iek#u erenomáš surggiide.

Järjestämistapa:

Logaldagat, girjetenttet dahje esseat soahpamuša mielde

Toteutustavat:**Kohderyhmä:**

Sámegiela lohkit

Oppimateriaali:

Soahpamuša mielde

Suoritustavat ja arviointikriteerit:

Logaldat- ja girjetenttet dahje esseat

Arviointiasteikko:

0#5

Vastuuhenkilö:

Professor Jussi Ylikoski

A117001: Pohjoissaame, perusopinnot, 25 op**Voimassaolo:** 01.08.2017 -**Opiskelumuoto:** Perusopinnot**Laji:** Kokonaisuus**Vastuuyksikkö:** Giellagas-instituutti**Arvostelu:** 1 - 5, hyv, hyl**Opintokohteen kielet:** suomi*Pakollisuus***683462Y: HOPS - henkilökohtainen opintosuunnitelma 1 (pohjoissaame), 0 op**

Voimassaolo: 01.08.2009 -

Opiskelumuoto: Yleisopinnot

Laji: Opintojakso

Vastuuyksikkö: Giellagas-instituutti

Arvostelu: 1 - 5, hyv, hyl

Opintokohteen kielet: saame

Laajuus:

0 op

Opetuskieli:

Suomi

Ajoitus:

1. lukuvuosi

Osaamistavoitteet:

Opiskelija laatii kandidaatintutkinnon suorittamiseksi suunnitelman, joka rakentuu omista (työllistymis) tavoitteista suhteessa koulutukseen.

Järjestämistapa:

Henkilökohtainen tapaaminen omaopettajan kanssa

Toteutustavat:

Osallistuminen tiedotustilaisuuksiin ja HOPS-palaverit omaopettajan kanssa, minkä jälkeen opiskelija suunnittelee ja aikatauluttaa opintonsa ja opintopolkunsä käyttäen hyväkseen HOPS-lomakkeita.

Kohderyhmä:

Ensimmäisen vuoden opiskelijat

Yhteydet muihin opintojaksoihin:

Heti opintojen alkuvaiheessa

Suoritustavat ja arviointikriteerit:

Kirjallinen opintosuunnitelma ja keskustelu. Lue lisää [opintosuoritusten arvostelusta](#) yliopiston verkkosivulta.

Arviointiasteikko:

Hyväksytty

Vastuuhenkilö:

Omaopettaja Marjatta Jomppanen

683407P: Taivutusoppi, 5 op

Opiskelumuoto: Perusopinnot

Laji: Opintojakso

Vastuuyksikkö: Giellagas-instituutti

Arvostelu: 1 - 5, hyv, hyl

Opintokohteen oppimateriaali:

Nickel, Klaus Peter , Samisk grammatikk , 1990

Lisätiedot: s. 7-216.

Nielsen, Konrad , Laerebok i lappisk (samisk) , 1979

Lisätiedot: s. 61-192.

Sammallahti, Pekka , Láidehus sámegiela cealkkaoahpa dutkamii , 2005

Lisätiedot: s. 201-246.

Opintokohteen kielet: saame

Leikkaavuudet:

ay683407P Taivutusoppi (AVOIN YO) 4.0 op

Voidaan suorittaa useasti: Kyllä

Laajuus:

5 o#

Opetuskieli:

Davvisámegiella

Ajoitus:

1. jahki, 1. perioda

Osaamistavoitteet:

Studeanta máhttá davvisámegiela sátnesojahusa ja dasa gullelaš jietnadatmolsašuddamiid. Son lea oahppan guovddáš terminologijja ja sus lea dáidu identifiseret, buvttadit ja analyseret sojahanhámiid. Studeanta máhttá geavahit guovddáš refereansagirjjálašvuo#a.

Sisältö:

Davvisámegiela vearba- ja nomensojahus oktan daidda gullelaš morfofonologalaš nuppástusaiguin. Riekta#állin- ja sojahanhárjehusat.

Järjestämistapa:

Kontákta- ja/dahje neahttaoahpahus

Toteutustavat:

Logaldagat ja hárjehusat (28 h)

Kohderyhmä:

Davvisámegiela lohkkat

Yhteydet muihin opintojaksoihin:

#állin I ja Sátneráhkadeapmi

Oppimateriaali:

Meteriála juhkkjuvvo logaldagain. Lassimateriála: Nickel, Klaus Peter ja Sammallahiti, Pekka 2011: Nordsamisk grammatikk, s. 7–143; Svonni, Mikael 2015: Davvisámegiella – sánit ja cealkagat. Láidehus sámi lingvistihkkii, s. 22–122; Turi, Else R. 1997: Davvisámegiela morfologijja – kompendia, s. 1–38.

Suoritustavat ja arviointikriteerit:

Logaldagat, hárjehusat ja tente

Arviointiasteikko:

0#5

Vastuuhenkilö:

Universitehtaoahpaheaddji Kaarina Vuolab-Lohi

683521P: Kirjoittaminen I, 5 op

Voimassaolo: 01.08.2015 -

Opiskelumoto: Perusopinnot

Laji: Opintojakso

Vastuuyksikkö: Giellagas-instituutti

Arvostelu: 1 - 5, hyv, hyl

Opintokohteen kielet: saame

Voidaan suorittaa useasti: Kyllä

Laajuus:

5 o#

Opetuskieli:

Davvisámegiella

Ajoitus:

1. jahki, 1. ja 2. perioda

Osaamistavoitteet:

Studeanta hálldaša bures sámegeiela riehta#áallima vu##oáššiid. Son dovdá teakstašlájaid ja daid iešvu#aid. Son máhtá plánet #áallinproseassa, hábmet iešgu#etlágan teavsttaid ja vihkkedallat kritihkala##at sihke iežas ja earáid #állosiid. Son máhtá árvvoštallat teavsttaid sisdoalu, ráhkadusa, ulbmila ja logahahttivuo#a dáfus.

Sisältö:

Iešgu#etlágan teavsttaid #áallinbarggut, teavsttaid analyseren, kommenteren ja árvvoštallan.

Järjestämistapa:

Kontakta- ja/dahje neahttaoahpahuš

Toteutustavat:

Logaldagat ja hárjehusat (28 t) ja ieh#anas #áallinbarggut.

Kohderyhmä:

Davvisámegeiela lohkkat

Esitietovaatimukset:

Sojahanoahppa galgá leat #a#ahuvvon dahje #a#ahuvvomin.

Yhteydet muihin opintojaksoihin:

Sojahanoahppa

Oppimateriaali:

Riekta#áallinrávvagat: <http://www.giella.org/articles/6H3KfSN9Qssu0YeYEgWMGs>, eará materiála juhkkovuo logaldagain.

Suoritustavat ja arviointikriteerit:

#álalaš barggut dahje tente

Arviointiasteikko:

0#5

Vastuuhenkilö:

Universitehtaoahpaheaddji Kaarina Vuolab-Lohi

683516P: Pohjoissaamen lauseoppi, 5 op

Voimassaolo: 01.08.2019 -

Opiskelumuoto: Perusopinnot

Laji: Opintojakso

Vastuuyksikkö: Giellagas-instituutti

Arvostelu: 1 - 5, hyv, hyl

Opintokohteen kielet: suomi

Laajuus:

5 o#

Opetuskieli:

Davvisámegeiella

Ajoitus:

1. jahki, 3. dahje 4. perioda

Osaamistavoitteet:

Studeanta oahppá mo sámegeiela cealkkaoahpa sáhtá govvidit ja #ilget vu#oleappot ja eará lánkai go cealkkaoahppa lea skuvlaoahppogirjiin #ilgejuvvon. Studeanta máhtá analyseret cealkagiid ja daid osiid ráhkadusa. Son máhtá maiddá guorahallat cealkkaoahpa váldogielaid váikkuhusaid dáfus ja dovdá davvisámegeiela cealkkaoahpa sajádaga eará gielaid joavkkus.

Sisältö:

Davvisámegeiela cealkkaráhkadusa prinsihpat, deháleamos cealkkaoahpalaš doahpagat ja tearpmat ja daid geavaheapmi. Cealkkaoahpalaš analysahárjehusat.

Järjestämistapa:

Kontáktaoahpahas

Toteutustavat:

Logaldagat ja hárjehusat (28 t).

Kohderyhmä:

Davvisámegiela lohkkat

Esitietovaatimukset:

Sojahanoahppa galgá leat #a#ahuvvon dahje #a#ahuvvomin.

Oppimateriaali:

Eanaš materiála juhkkovuo logaldagain. Doarjamateriála: Sammallahiti, Pekka 2007: Gielladutkama terminologijja; Nickel, Klaus Peter ja Sammallahiti Pekka 2011: Nordsamisk grammatikk.

Suoritustavat ja arviointikriteerit:

Tente dahje ruoktotente

Arviointiasteikko:

0#5

Vastuuhenkilö:

Professor Jussi Ylikoski

683520P: Sananmuodostusoppi, 5 op

Voimassaolo: 01.08.2015 -

Opiskelumoto: Perusopinnot

Laji: Opintojakso

Vastuuyksikkö: Giellagas-instituutti

Arvostelu: 1 - 5, hyv, hyl

Opintokohteen kielet: saame

Voidaan suorittaa useasti: Kyllä

Laajuus:

5 o#

Opetuskieli:

Davvisámegiella

Ajoitus:

1. jahki, 3. perioda

Osaamistavoitteet:

Studeanta hálldaša davvisámegiela sátneráhkadeami sihke geavtlaš ja teorehtalaš dásis. Son máhtá suorggidit ja goallostat sániid ja govvidit sámegeiela sátneráhkadanvugiid. Studeanta máhtá geavahit guovddáš refereansagirjjálašvuo#a.

Sisältö:

Sátneráhkadeami sajádat giellaoahpas, sátneráhkadeami govvideapmi ja sámegeiela sátneráhkadanvuogit.

Järjestämistapa:

Kontákta- dahje neahttaoahpahas

Toteutustavat:

Logaldagat ja suorggidan- ja goallostanhárjehusat (28 t)

Kohderyhmä:

Davvisámegiela lohkkat

Esitietovaatimukset:

Sojahanoahppa

Yhteydet muihin opintoihin:

Sojahanoahppa ja jorgaleapmi I

Oppimateriaali:

Materiála juhkkovuo logaldagain. Lassimateriála: Holmberg, Veikko 2016: Gáimmežiid gávnadeapmi. Sátneráhkadanhárjehusat; Nickel, Klaus Peter ja Sammallahiti, Pekka 2011: Nordsamisk grammatikk, s. 539–661; Sammallahiti, Pekka 2005: Láidehus sámegiela cealkkaoahpa dutkamii. Davvi Girji. 59–82; Turi, Else R. 1997: Davvisámegiela morfologijja – kompendia, s. 1–10 ja 38–66; Helander, Nils Øivind 1993: Suorggideapmi. – Muhtun giellagažaldagat, s. 19–54; Helander, Nils Øivind 1994: Suorggádusaid oassi sániid ráhkadeames. Tearbmasymposia raporta. Die#ut nr 3/1994, s.1–8. Sammallahiti, Pekka 1994: Sátnegoallostearpmi ja #állinvuohki. – Tearbmasymposia raporta. Die#ut nr 3/1994, s. 35–42. Konrad Nielsen: Lærebok i lappisk, Bind I, Grammatikk, s. 193–299.

Suoritustavat ja arviointikriteerit:

Logaldagat, hárjehusat ja tente

Arviointiasteikko:

0#5

Vastuuhenkilö:

Universitehtaoahpaheaddji Kaarina Vuolab-Lohi

683522P: Kääntäminen I, 5 op

Voimassaolo: 01.08.2015 -

Opiskelumoto: Perusopinnot

Laji: Opintojakso

Vastuuyksikkö: Giellagas-instituutti

Arvostelu: 1 - 5, hyv, hyl

Opintokohteen kielet: saame

Voidaan suorittaa useasti: Kyllä

Laajuus:

5 o#

Opetuskieli:

Davvisámegiella

Ajoitus:

1. jahki, 3. ja 4. perioda

Osaamistavoitteet:

Studeanta máhttá jorgalit iešgu#etlágan teavsttaid davvisámegillii. Son lea oahpásmuvvan maiddái AV-jorgaleapmái.

Sisältö:

Iešgu#etlágan teavsttaid jorgalanhárjehusat ieh#anassii ja joavkkus.

Järjestämistapa:

Kontáktaoahpahus

Toteutustavat:

Logaldagat ja hárjehusat (28 t) ja ieh#anas jorgalanbarggut

Kohderyhmä:

Davvisámegiela lohkkut

Esitietovaatimukset:

Kurssat Sojahanoahppa ja Sátneráhkadanoahppa galget leat #a#ahuvvon dahje #a#ahuvvomin.

Oppimateriaali:

Materiála juhkkovuo logaldagain.

Suoritustavat ja arviointikriteerit:

#álalaš barggut ja tente

Arviointiasteikko:

0#5

Vastuuhenkilö:

A117003: Pohjoissaame, syventävät opinnot, 80 op**Voimassaolo:** 01.08.2017 -**Opiskelumuoto:** Syventävät opinnot**Laji:** Kokonaisuus**Vastuuyksikkö:** Giellagas-instituutti**Arvostelu:** 1 - 5, hyv, hyl**Opintokohteen kielet:** suomi*Pakollisuus***683465Y: HOPS - henkilökohtainen opintosuunnitelma 3 (pohjoissaame), 0 op****Voimassaolo:** 01.08.2009 -**Opiskelumuoto:** Yleisopinnot**Laji:** Opintojakso**Vastuuyksikkö:** Giellagas-instituutti**Arvostelu:** 1 - 5, hyv, hyl**Opintokohteen kielet:** saame**Laajuus:**

0 o#

Opetuskieli:

Pohjoissaame tai suomi

Ajoitus:

3.–4. lukuvuosi

Osaamistavoitteet:

Opiskelijalla on tutkinnon loppuun suorittamiseksi tehty suunnitelma, joka rakentuu omista (työllistymis) tavoitteista suhteessa koulutukseen.

Sisältö:

Mahdollisten aikaisempien HOPSien tarkentaminen tai uuden luominen

Järjestämistapa:

Henkilökohtainen tapaaminen omaopettajan kanssa

Toteutustavat:

HOPS-palaveri minkä jälkeen opiskelija suunnittelee ja aikatauluttaa opintonsa ja opintopolkunsa.

Kohderyhmä:

Maisteriopintojaan aloittavat opiskelijat

Suoritustavat ja arviointikriteerit:

Kirjallinen opintosuunnitelma ja keskustelu

Arviointiasteikko:

Hyväksytty

Vastuuhenkilö:

Omaopettaja Marjatta Jomppanen

683422S: Muu saamen kieli, 5 op**Opiskelumuoto:** Syventävät opinnot**Laji:** Opintojakso**Vastuuyksikkö:** Giellagas-instituutti

Arvostelu: 1 - 5, hyv, hyl

Opintokohteen oppimateriaali:

Sammallahti, Pekka, Javrij jienah parguu anáras giel lohkosat , 2004

Opintokohteen kielet: saame

Voidaan suorittaa useasti: Kyllä

Laajuus:

5 o#

Opetuskieli:

Davvisámegiella dahje suomagiella

Ajoitus:

4. dahje 5. jahki

Osaamistavoitteet:

Studeanttas leat vuo##odie#ut davvisámegiela lassin muhtun earágiela giellaoahpas ja govttolaš vuo##osátnerádju. Son máhtta geavahit giela njálmála##at oktageardánis ságastallamiin. Studeanttas lea maiddá #ielga govva giela sosiolingvistalaš dilis.

Sisältö:

Eará sámegiela #állinvuohki, jietnadat- ja hápmeoahpa vuo##oiešvuo#at ja giela sosiolingvistalaš dilli.

Järjestämistapa:

Kontáktaoahpahuš

Toteutustavat:

Logaldagat ja hárjehusat (28 t) dahje girjetente

Kohderyhmä:

Sámegiela lohkit

Yhteydet muihin opintojaksoihin:

Sáhtta buhttejuvvot kurssain 683617P Inarinsaamen alkeiskurssi

Oppimateriaali:

Materiaála juhkkovuo logaldagain. Doarjjamateriaalan geavahuvvojit sátnegirjiit ja giellaoahpat.

Suoritustavat ja arviointikriteerit:

#álalaš barggut ja daid lassin tente dahje ruoktotente

Arviointiasteikko:

0#5

Vastuuhenkilö:

Professor Jussi Ylikoski

683517S: Johdatus saamen kielihistoriaan ja saamen kieliiin, 5 op

Voimassaolo: 01.08.2020 -

Opiskelumuoto: Syventävät opinnot

Laji: Opintojakso

Vastuuyksikkö: Giellagas-instituutti

Arvostelu: 1 - 5, hyv, hyl

Opintokohteen kielet: suomi

Laajuus:

5 op

Opetuskieli:

Koltansaame tai suomi

Ajoitus:

3.–4. vuosi

Osaamistavoitteet:

Opiskelija tuntee saamen kielten äänne-, muoto- ja lauseopin sekä sanaston historian pääpiirteet. Hän tuntee kielihistorian tutkimuksen peruskäsitteet ja -menetelmät. Hän tuntee koltan-, inarin-, pohjois-, luulajan- ja eteläsaamen kieliopilliset ja sanastolliset pääpiirteet ja ymmärtää sanakirjan avulla yksinkertaisia tekstejä. Hän osaa myös kuvata saamen kielten erityispiirteitä suhteessa suomen kieleen.

Sisältö:

Perustiedot saamen kielten puhuma-alueista ja historiasta sekä tutustuminen eri saamen kielten kieliopillisiin ja sanastollisiin erityispiirteisiin; kielihistorian peruskäsitteiden ja menetelmien tuntemus

Järjestämistapa:

Lähi- tai verkko-opetus

Toteutustavat:

Luennot ja harjoitukset

Kohderyhmä:

Koltansaamen ja pohjoissaamen pääaineopiskelijat

Esitietovaatimukset:

Aineopinnot suoritettuina

Oppimateriaali:

Sopimuksen mukaan; osa materiaalista jaetaan luennoilla. Tukimateriaalina soveltuvin osin Sammallahti, Pekka 1998: The Saami Languages: An Introduction; Korhonen, Mikko 1981: Johdatus lapin kielen historiaan

Suoritustavat ja arviointikriteerit:

Tentti, kotitentti tai essee

Arviointiasteikko:

0#5

Vastuuhenkilö:

Professori Jussi Ylikoski

683529S: Kielenhuolto, 5 op

Voimassaolo: 01.08.2015 -

Opiskelumuoto: Syventävät opinnot

Laji: Opintojakso

Vastuuyksikkö: Giellagas-instituutti

Arvostelu: 1 - 5, hyv, hyl

Opintokohteen kielet: saame

Voidaan suorittaa useasti: Kyllä

Laajuus:

5 o#

Opetuskieli:

Davvisámegiella

Ajoitus:

4. dahje 5. jahki

Osaamistavoitteet:

Studeanta oahpásmuvvá iešgu#etlágan giellagáhttenvugiide ja -oainnuide. Son máhtá divvut meattáhusaid ja buoridit teavsttaid ráhkadusa ja stiilla, muhto maiddá dohkkehit gielalaš variašuvnna. Son máhtá #oavdit váttisvuo#aid, mat gusket terminologijai ja eará erenomáš gažaldagaide. Son máhtá maid identifiseret ja garvit váldogielaid váikkuhusaid.

Sisältö:

iešgu#etlágan teavsttaid lohkan, #állin, kommenteren, analyseren ja gáhtten sihke giela, ráhkadusa ja stiilla dáfus

Järjestämistapa:

Kontáktaoahpáhus ja/dahje neahttaoahpáhus

Toteutustavat:

Logaldagat (28 t) ja hárjehusat

Kohderyhmä:

Davvisámegiela lohkkít

Esitietovaatimukset:

Vuo##o- ja ávnnasoaput

Oppimateriaali:

Materiaála juhkkójuvvo diimmuid áigge. Vuolab-Lohi, Káre (2007): "Máilmmi alladeamos olmmoš" – Sámegeiela giellagáhttema má#ggalágan hástalusat. – Jussi Ylikoski ja Ante Aikio (doaimm.): Sámit, sánit, sátnehámit. Riepmo#ála Pekka Sammallahtii miessemánu 21. beaivve 2007 s. 423–429. Lassimateriálan earret eará Nickel, Klaus Peter ja Sammallahti, Pekka 2011: Nordsamisk grammatikk; Sammallahti, Pekka 2005: Láidehus cealkkaoahpa dutkamii; #állinrávvagat 2003; Riekta#állinrávvagat <http://www.giella.org/articles/6H3KfSN9Qssu0YeYEgWMGs>

Suoritustavat ja arviointikriteerit:

#álalaš barggut ja tente

Arviointiasteikko:

0—5

Vastuuhenkilö:

Universitehtaoahpaheaddji Kaarina Vuolab-Lohi

683429S: Valinnaiset kurssit, 2 - 12 op

Opiskelumuoto: Syventävät opinnot

Laji: Opintojakso

Vastuuyksikkö: Giellagas-instituutti

Arvostelu: 1 - 5, hyv, hyl

Opettajat: Marjatta Jomppanen, Jussi Ylikoski

Opintokohteen kielet: suomi

Voidaan suorittaa useasti: Kyllä

Laajuus:

2–12 o#

Ajoitus:

4. dahje 5. jahki

Osaamistavoitteet:

Studeanta #iek#u erenomáš surggiide ja #iek#uda die#uid ja dáidduid vuo##o- ja ávnnasoahpuid kurssaid sisdoaluin.

Sisältö:**Toteutustavat:**

Logaldagat, girjetenttet dahje esseat soahpamuša mielde

Kohderyhmä:

Sámegiela lohkkít

Suoritustavat ja arviointikriteerit:

Logaldattenttet, girjetenttet dahje esseat

Arviointiasteikko:

0#5

Vastuuhenkilö:

Professor Jussi Ylikoski

683518S: Graduseminaari, 0 op

Voimassaolo: 01.08.2020 -

Opiskelumuoto: Syventävät opinnot

Laji: Opintojakso

Vastuuyksikkö: Giellagas-instituutti

Arvostelu: 1 - 5, hyv, hyl

Opintokohteen kielet: suomi

Laajuus:

0 o#

Ajoitus:

5. jakso

Osaamistavoitteet:

Studeanta máhttá ordnet, buktit ovdan ja árvoštallat die#alaš die#uid ja dahkat die#alaš dutkamuša ieh#anasat.

Sisältö:

Dutkanplána ja seminárabarggu #állin, bagadallanseminárat ja die#alaš ságastallan. Studeanta maiddái opponere earáid seminárabargguid.

Järjestämistapa:

Kontáktaoahpahus

Toteutustavat:

Seminárabargan, dutkanplána ja seminárabarggu #állin.

Kohderyhmä:

Sámegiela lohkkat

Esitietovaatimukset:

Kandidáhtadutkkus ja ávnnasoahput

Oppimateriaali:

Hirsjärvi, Sirkka – Remes, Pirkko – Sajavaara, Paula 2010: Tutki ja kirjoita; studeantta iežas dutkansuorggi die#alaš girjjálašvuohta.

Suoritustavat ja arviointikriteerit:

Seminárabarggut

Arviointiasteikko:

Dohkkehuvvon / hilgojuvvon

Vastuuhenkilö:

Professor Jussi Ylikoski ja universitehtalektor Marjatta Jomppanen

683519S: Pro gradu -tutkielma, 30 op

Voimassaolo: 01.08.2020 -

Opiskelumuoto: Syventävät opinnot

Laji: Lopputyö

Vastuuyksikkö: Giellagas-instituutti

Arvostelu: 1 - 5, hyv, hyl

Opintokohteen kielet: suomi

Laajuus:

30 o#

Opetuskieli:

Davvisámegiella

Ajoitus:

5. jahki

Osaamistavoitteet:

Studeanttas lea dáidu dahkat die#alaš dutkamuša ieh#anasat. Son máhtá ráddjet dutkanfáttá ja válljet dutkangažaldagaid, geavahit heivvolaš metodaidda, skáhppot duogášdie#uid girjjálašvuo#as, #a#ahit dutkamuša kritihkala##at ja objektiivvala##at, ja kommuniseret iežas dutkanbohtosiid #álalaš hámis.

Sisältö:

Die#uid ohcan, girjeráju geavaheapmi, girjjálašvuo#a #iek#alis lohkan, dutkamuša plánen ja árvvoštallan, áššeollisvuo#aid hábmen, dutkanmateriála háhkan ja gie#ahallan, dutkanmateriála ja bohtosiid ordnen, árvalusaid dahkan, die#alaš #állin, barggu teknihkalaš beali dárkkodeapmi ja bagadallan- ja máhcahatságastallamat.

Järjestämistapa:

Ieh#anas oahpásmuvvan girjjálašvuhtii, ieh#anas bargan ja bagadallan- ja máhcahatságastallamat ovttas bagadalliin.

Toteutustavat:

Pro gradu #állin

Kohderyhmä:

Davvisámegiela lohkkat

Esitietovaatimukset:

Kandidáhtadutkkus ja ávnnasoahput

Yhteydet muihin opintojaksoihin:

Graduseminára

Arviointiasteikko:

0–5

Vastuuhenkilö:

Professor Jussi Ylikoski ja Marjatta Jomppanen

683431S: Kypsyysnäyte (maisterintutkinto/pohjoissaame), 0 op

Opiskelumuoto: Syventävät opinnot

Laji: Opintojakso

Vastuuyksikkö: Giellagas-instituutti

Arvostelu: 1 - 5, hyv, hyl

Opintokohteen kielet: suomi

Laajuus:

0 o#

Opetuskieli:

Davvisámegiella

Ajoitus:

Magistardutkosa maturitehta #allojuvvo dan ma##á go pro gradu -dutmamuš lea gárvvis. Maturitehta dárkkistuvvo gradu dárkkisteami oktavuo#as.

Sisältö:

Maturitehtan dohkkehuvvojit gradu oktavuo#as sámegillii ja suomagillii (dahje studeantta #uvgehusgillii) #állujuvvo #oahkkáigeasut. Maturitehtas dárkkistuvvo sisdoallu. Dárkkisteamis vástidit gradu dárkkisteaddjit.

Kohderyhmä:

Sámegiela lohkkat

Esitietovaatimukset:

Sámegeiela vuokko-, ávnnas- ja iekudeaddji oahput

Yhteydet muihin opintojaksoihin:

Graduseminára, Pro gradu -dtkamuš

Suoritustavat ja arviointikriteerit:

Pro gradu -dtkamušas állojuvvojit ovtta siiddu guhkkosaš oahkkáigeasut, okta sámegillii ja okta suomagillii (dahje studeantta uvgehusgillii).

Arviointiasteikko:

Dohkkehuvvon dahje hilgojuvvon

Vastuuhenkilö:

Professor Jussi Ylikoski